

Fakulteta za zdravstvo **Angele Boškin**
Angela Boškin Faculty of Health Care

Diplomsko delo
visokošolskega strokovnega študijskega programa prve stopnje
ZDRAVSTVENA NEGA

**UPORABA SOCIALNIH OMREŽIJ MED
ŠTUDENTI ZDRAVSTVENE NEGE –
KVANTITATIVNA RAZISKAVA**

**USE OF SOCIAL NETWORKS AMONG
NURSING STUDENTS: A QUANTITATIVE
SURVEY**

Mentorica: izr. prof. dr. Mirna Macur

Kandidatka: Armina Blažević

Jesenice, januar, 2024

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici izr. prof. dr. Mirni Macur za strokovno pomoč in nasvete pri izdelavi diplomskega dela in recenzentki doc. dr. Saši Kadivec za strokovni pregled ter mag. Simoni Zupančič, prof. slo. in soc. za lektoriranje. Hvala vsem študentom, ki so sodelovali v raziskavi.

POVZETEK

Teoretična izhodišča: V zadnjem desetletju so socialna omrežja začela vplivati na življenje ljudi na način, ki je po obsegu in razsežnosti brez primere. Socialna omrežja so z inovativnimi vlogami osvojila nova obzorja in so med pandemijo COVID-19 imela osrednjo vlogo pri nadaljnjem izobraževanju zdravstvenih delavcev, širjenju znanstvenih informacij, strokovnih pregledih, spletnih razpravah in še veliko več.

Cilj: Cilj diplomskega dela je bil raziskati rabo socialnih omrežij med študenti zdravstvene nege, povezavo med uporabo socialnih omrežij in študijskim uspehom, ter spremembe v rabi socialnih omrežij v obdobju epidemije.

Metoda: Uporabljena je bila neeksperimentalna metoda empiričnega raziskovanja. Podatke smo zbrali s pomočjo vprašalnika, ki smo ga razvili za namene raziskave. Uporabljen je bil nenaključni namenski vzorec, ki je zajemal 121 študentov vpisanih na študijski program Zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Realizacija vzorca je bila 42,3 %. Za statistično obdelavo podatkov je bil uporabljen program IBM SPSS 28.0 za opisne in bivariatne statistike. Vrednost $p < 0,05$ je določala mejo statistične značilnosti.

Rezultati: Rezultati so pokazali, da anketirani najpogosteje preživljajo prosti čas s komuniciranjem preko spletnih omrežij ($PV=3,73$; $SO=1,01$) in nekoliko manj s prijatelji ($PV=3,51$; $SO=0,81$) ali v športu ($PV=3,09$; $SO=1,11$). Največ uporabljajo Instagram (87,5 %) – tudi pred epidemijo COVID-19 so ga najpogosteje uporabljali; sledita YouTube (76,7 %) in Facebook (71,7 %). Absolventi so pogosteje kot anketirani drugih letnikov brali knjige ($F=3,434$; $p=0,011$). Povezava med povprečno oceno anketiranih in časom, ki ga preživijo na socialnih omrežjih ($r=-0,230$; $p=0,016$) je statistično značilna, negativno usmerjena in nizke moči.

Razprava: V naši raziskavi veliko študentov, poleg komunikacije, uporablja socialna omrežja za izobraževalne namene. Vse večje so zahteve po kompetencah na področju informatike, zato je smiselno spodbujati študente k uporabi socialnih omrežij v izobraževalne namene, saj je vseživljenjsko učenje nujno za strokovni razvoj posameznikov na področju zdravstvene nege.

Ključne besede: socialna omrežja, študenti, epidemija, šolski uspeh, aktivnosti

SUMMARY

Theoretical background: Over the last decade, social media has come to influence human lives in a manner that is unprecedented in its scale and magnitude. Donning innovative roles, social media has captured new horizons and has come to play a central role in continued education of healthcare workers, dissemination of scientific information, peer review, online discussions, and many more during the pandemic of COVID-19.

Aims: The aim of the thesis was to investigate the extent to which nursing students use social media, correlation between social media use and academic achievements as well as change in social media use during Covid pandemic.

Methods: A non-experimental method of empirical quantitative research was used, with a non-random sample, which included 121 students of Angela Boškin Faculty of Health Care. The realization of the sample was 42.3 %. For statistical analysis, descriptive and bivariate analysis were used and IBM SPSS 28.0 software was employed. The level of statistical significance was set at $\alpha < 0.05$.

Results: The results showed that the respondents most often spent their free time communicating via social media (MV=3.73; SD=1.01) and somewhat less spent time with friends (MV=3.51; SD=0.81) or doing sports (MV=3.09; SD=1.11). They used Instagram most frequently (87.5%), also before COVID-19 epidemic; followed by YouTube (76.7%) and Facebook (71.7%). Graduates read books more often than respondents from other study years ($F=3.434$; $p=0.011$). The correlation between the academic success of the respondents and the time they spend on social networks ($r=-0.230$; $p=0.016$) was statistically significant, negatively oriented and of low strength.

Discussion: In our survey, many students, in addition to communication, used social media for education. The demands for competences in the field of informatics are increasing. Therefore, it makes sense to encourage students to use social media for educational purposes, as lifelong learning is essential for the professional development of individuals in the field of nursing.

Key words: social networks, students, epidemic, academic performance, activities

KAZALO

1	UVOD	1
2	TEORETIČNI DEL	6
2.1	SOCIALNA OMREŽJA IN NJIHOVA RABA.....	6
2.2	OBDOBJE EPIDEMIJE COVIDA-19 IN SOCIALNA OMREŽJA	9
3	EMPIRIČNI DEL	12
3.1	NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA.....	12
3.2	RAZISKOVALNA VPRAŠANJA.....	12
3.3	RAZISKOVALNA METODOLOGIJA.....	13
3.3.1	Metode in tehnike zbiranja podatkov	13
3.3.2	Opis merskega instrumenta.....	14
3.3.3	Opis vzorca	15
3.3.4	Opis poteka raziskave in obdelave podatkov.....	16
3.4	REZULTATI	17
3.5	RAZPRAVA.....	30
3.5.1	Omejitve raziskave	35
3.5.2	Doprinos za prakso ter priložnosti za nadaljnje raziskovalno delo	35
4	ZAKLJUČEK	37
5	LITERATURA	38
6	PRILOGE	
6.1	PRILOGA 1: INSTRUMENT	

KAZALO SLIK

Slika 1: Priljubljenost socialnih omrežij.....	6
Slika 2: Družbeni mediji – uporabnost in pasti.....	9
Slika 3: Starost anketiranih	16
Slika 4: Povprečen čas, ki ga anketirani namenijo študiju vsak dan.....	18
Slika 5: Povprečen čas, ki ga anketirani namenijo študiju v času izpitov	19
Slika 6: Socialna omrežja, ki jih uporabljajo anketirani.....	21

KAZALO TABEL

Tabela 1: Zanesljivost vprašalnika	15
Tabela 2: Demografski podatki anketiranih	15
Tabela 3: Starost anketiranih in povprečna ocena v zadnjem študijskem letu.....	16
Tabela 4: Moč povezave Pearsonovega korelacijskega koeficienta (r).....	17
Tabela 5: Preživljanje prostega časa	20
Tabela 6: Uporaba socialnih omrežij	22
Tabela 7: Preživljanje prostega časa glede na letnik anketiranih.....	25
Tabela 8: Preživljanje prostega časa glede na način študija anketiranih.....	26
Tabela 9: Povezava med povprečno oceno v zadnjem študijskem letu in časom porabljenim na socialnih omrežjih.....	27
Tabela 10: Povprečna ocena anketiranih glede na čas, ki ga preživljajo na socialnih omrežjih in uporabo le-teh	28
Tabela 11: Povprečna ocena anketirancev glede na uporabo socialnih omrežij..	28
Tabela 12: Čas preživet na socialnih omrežjih danes in pred epidemijo COVID-19	29
Tabela 13: Uporaba socialnih omrežij pred in med epidemijo COVID-19.....	29

SEZNAM KRAJŠAV

ARPANET	Advanced Research Projects Agency Network
BAE	Before anyone else
COVID-19	bolezen, ki jo povzroča virus SARS-CoV-2
EU	Evropska unija
FB	Facebook
FZAB	Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin
LOL	Laugh and loud
MIT	Massachusetts Institute of Technology
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
SPSS	Statistical Package for Social Sciences
SARS-CoV-2	virus, ki povzroča bolezen covid-19
WHO	World health organization
YOLO	You Only Look Once
ZN	Zdravstvena nega

1 UVOD

V današnji dobi razmaha informacijske in komunikacijske tehnologije smo priča nenehnemu strmemu naraščanju komuniciranja preko spletnih socialnih omrežij. Izraz socialno omrežje se nanaša na računalniško oz. internetno temelječo tehnologijo in kanale množične osebne komunikacije, ki olajšajo interakcije med uporabniki preko virtualnih omrežij in skupnosti. Iz dneva v dan število uporabnikov spletnih socialnih omrežij vedno bolj narašča in ker se vedno več dnevnih opravil seli na medmrežje, si danes ljudje brez tega življenja ne znamo več predstavljati. Takšen način neosebnega komuniciranja pa se širi medgeneracijsko in jih ne omejujeta ne prostor ali čas, ne socioekonomsko stanje (Puklavec, 2013). Ayodele in sodelavci (2015) so ugotovili, da so storitve spletnega socialnega mreženja najhitreje rastoč in prevladujoč trend v uporabi tehnologij v sodobnem času. Socialno mreženje na splošno se nanaša na interakcijo ljudi, ki uporabljajo različne družbene medijske platforme brez geografskih in časovnih ovir. V letu 2015 je bilo ugotovljeno, da je več kot 2,2 milijarde ljudi aktivnih na platformah družbenih medijev (Ayodele et al., 2015), medtem ko jih je bilo v letu 2021 že 4,2 milijarde (Kemp, 2021). Kemp (2021) prav tako ugotavlja, da številke, ki jih objavljajo za uporabnike družbenih medijev, morda ne predstavljajo edinstvenih posameznikov. To je zato, ker lahko nekateri računi družbenih medijev predstavljajo živali, podjetja, kraje in različne druge vrste »nečloveških« entitet, zaradi česar lahko nekateri ljudje upravljajo tudi več kot en račun družbenih medijev na isti platformi. Kašnik (2018) meni, da je na lestvici priljubljenosti glede na aktivnost profilov prvi Facebook, nato pa sledijo ostala socialna omrežja, kot so: YouTube (1,5 milijarde), WhatsApp (1,3 milijarde), Facebook Messenger (1,3 milijarde), WeChat (980 milijonov), QQ (843 milijonov), Instagram (800 milijonov), Qzone (568 milijonov), Sina Weibo (376 milijonov), X oz. prej Twitter (330 milijonov), Baidu Tieba (300 milijonov), Skype (300 milijonov), LinkedIn (260 milijonov), Viber (260 milijonov), SnapChat (225 milijonov), Reddit (250 milijonov), LINE (203 milijonov), Pinterest (200 milijonov), Telegram (100 milijonov), Vkontke (97 milijonov), BBM (63 milijonov) in na zadnjem mestu Kakaotalk (49 milijonov). Kemp (2021) je ugotovil, da je približno 4,2 milijarde ljudi po vsem svetu aktivnih na platformah socialnih medijev, kar predstavlja 13 % povečanje v primerjavi z letom 2020. V povprečju se je v letu

2020 družbenim medijem vsak dan pridružilo več kot 1,3 milijona novih uporabnikov, kar je približno 15 novih uporabnikov vsako sekundo. Število globalnih uporabnikov družbenih omrežij se je od januarja 2016 več kot podvojilo, medtem ko je bilo globalnemu skupnemu številu samo v zadnjih 3 letih dodanih več kot 1 milijarda novih uporabnikov. Tipičen uporabnik zdaj vsak dan preživi 2 uri in 25 minut na družbenih omrežjih, kar je približno enako enemu polnemu budnemu dnevu njihovega življenja vsak teden. To ogromno povečanje uporabe socialnih omrežij spreminja način, kako ljudje komunicirajo, vzpostavljajo odnose in celo delajo. Pri svojem raziskovanju smo izhajali iz predpostavke, da to velja tudi za našo ciljno skupino.

V današnjem času so družbena omrežja postala integralen del naših vsakdanjih življenj, celo do te mere, da virtualnega življenja več ne moremo ločevati od fizičnega (Schou Andreassen, 2015). Farič (2022) meni, da že več let strokovnjaki raziskujejo, kakšen vpliv imajo družbena omrežja na mlade, njihovo duševno in fizično zdravje, socialni razvoj, na oblikovanje stališč ter na vedenje. Ayodele in sodelavci (2019) menijo, da je zmogljivost in pozornost študentov zaradi uporabe socialnih omrežij slabša, kot pri tistih, ki ne uporabljajo socialnih omrežij. Več časa ko preživimo na socialnih omrežjih, bolj je naša pozornost razpršena, pri čemer se zmanjšujeta tudi učinkovitost in produktivnost, na primer študentov pri študentskih aktivnosti.

Na ta način družbeni mediji navadnim ljudem olajšajo širšo komunikacijo, saj omogočajo vsakomur, da posreduje informacije množičnemu občinstvu in omogočajo skupno rabo informacij, dokumentov, videoposnetkov in fotografij (Madziva, et al., 2022). Socialna omrežja imajo zaradi svoje razširjenosti številne definicije, vendar se te ne razlikujejo pomembno. Vse definicije poudarjajo povezanost z drugimi ljudmi, dostopanje do virov informacij, pluralnost medijev, ki se povezujejo znotraj določenih kontekstov. Schou Andreassen (2015) jih opredeljuje kot interaktivne računalniško posredovane tehnologije, ki omogočajo ustvarjanje in izmenjavo informacij, idej, kariernih interesov in drugih oblik izražanja prek virtualnih skupnosti in omrežij. Chen & Yuzhu Peng (2023) ugotavljata, da so motivi uporabe socialnih omrežij različni: mladi jih predvsem uporabljajo zaradi socialne interacije in sklepanja prijateljskih vezi, zaradi zabave in druženja, samoizražanja, iskanja in deljenja

informacij, zaradi sproščanja ter sledenja normam in trendom. Mladim je všeč, da ustvarijo stike in spoznavajo nove ljudi, ki imajo podobne interese in posameznike, s katerimi jih povezuje neka skupna aktivnost.

Delovanje socialnih omrežij oziroma natančneje njihova raba s strani uporabnikov je vrednotena tako pozitivno kot negativno. Ahmad (2016) tako med slabe lastnosti uvršča: vprašanje zasebnosti, zasvojenost, odtujenost, zdravstvene težave, spletne zlorabe in slabši uspeh pri izobraževanju. Kot pozitivne pa definira komunikacijo, ohranjanje stikov s prijatelji, možnost dobrega oglaševanja, promocijo lastnih produktov, slik in blagovnih znamk ter deljenje spletnih vprašalnikov. Štefanič (2018) meni, da so nekatere izmed slabosti tudi to, da lahko uporabniki hitro izgubijo svoje osebne podatke in so tarča izsiljevanju in grožnjam, sploh v primeru, če drugi ljudje dostopajo do njihovih fotografij in videoposnetkov. Postanejo odvisni od socialnih omrežij in s tem škodujejo svojemu osebnemu življenju. So žrtev večih goljufij in prevar. Prekomerna uporaba tudi vpliva na zdravje posameznika, saj sčasoma postanejo utrujeni, leni in predebeli.

Werling in sodelavci (2021) so v raziskavi ločeno ocenili zaskrbljenost staršev pacientov starih od 10 do 18 let zaradi časa porabljenega za medije od ocenjenega časa za medije na različnih napravah. Starši so pogosto zaskrbljeni zaradi otrokove uporabe medijev, vendar se natančno ne zavedajo otrokovih spletnih dejavnosti, lahko pa bolj objektivno opazujejo in navajajo čas, porabljen na različnih napravah. V omenjeni raziskavi, na vprašanje, ali starše skrbi otrokova uporaba medijev pred COVID-19, jih je več kot tretjina (38,2 %) navedla, da so precej ali zelo zaskrbljeni zaradi uporabe pametnega telefona, čemur je sledila zaskrbljenost glede časa, ki ga preživijo na internetu (32,1 %), družbenih mediji (24,8 %) in zaskrbljenost zaradi igranja iger (22,5 %), medtem ko jih je le 12,5 % navedlo, da so zaskrbljeni zaradi gledanja televizije (Werling, et al., 2021). Štefanič (2018) je v svojem delu *Uporaba socialnih omrežij in učni izidi študentov v Republiki Sloveniji* identificirala tri raziskave, v katerih so avtorji proučevali vpliv socialnih omrežij na šolsko uspešnost dijakov, vpliv egocentričnih socialnih omrežij na posameznika ter uporabo socialnih omrežij med mladimi. »Iz dosedanjih raziskav je mogoče povzeti sklep, da imajo študentje, ki uporabljajo socialna

omrežja, kot so npr. Facebook (FB), YouTube in Snapchat, nižje povprečje ocen, manj doseženih kreditnih točk in dlje časa študirajo» (Štefanič, 2018, p. 3).

V raziskavi Chambers in sodelavci (2023) so intervjuvali sedem študentov zadnjega letnika študija medicine in preverili njihovo mnenje glede uporabnosti socialnih omrežij za namene izobraževanja, produktivnosti, varnosti podatkov in profesionalnosti. V omenjeni raziskavi se je Facebook izkazal za socialno omrežje, ki ga najpogosteje obiskujejo študenti. Razširjenost uporabe med študenti v kombinaciji z njegovo interaktivnostjo in učinkovitostjo je omogočilo socialnem omrežju Facebook, da postane dobro učno okolje. Ker je na spletu, se lahko uporablja tudi za asinhrono učenje in je lahko dostopen na računalnikih, tablicah in mobilnih telefonih. Študenti uporabljajo Facebook za komunikacijo, mentorstvo, sodelovanje, dobro počutje in kombinirano učenje. Edinstvena lastnost Facebooka je socialni vidik, ki ga razlikuje od drugih učnih metod in olajša učenje prek socialnih mehanizmov. Prav tako Facebook izboljšuje motivacijo študentov, omogoča boljšo povezanost in učenje prek digitalnih omrežij ter deljenje učnega gradiva. Nicolai, et al. (2017) so ugotovili, da študenti uporabljajo Facebook za organizacijo študija, postavljanju vprašanj in razpravljanje o različnih temah, kar dopolnjuje njihovo učenje in študijski učni načrt.

Večina raziskav, ki trenutno obstaja na področju povezave rabe socialnih omrežij, akademskega uspeha ali vpliva epidemije na rabo socialnih omrežij, je nastala v tujini: Zekiri (2016), Madziva, et al. (2022), Gok (2016), Ayodele (2015), Cinelli, et al. (2020), itd. Kolikor je slovenskih raziskav, so redke tiste, ki bi specifično problematiko raziskovale prav na vzorcu študentov zdravstvene nege; najpogosteje gre za raziskave med osnovnošolci in srednješolci. Tako se lahko nadajamo, da bo eden izmed ciljev našega diplomskega dela, po katerih stremimo, vsaj delno zapolniti manko na tem področju. Študenti zdravstvene nege namreč predstavljajo posebno demografsko skupino. Želimo, da bi to diplomsko delo ustrezno predstavilo trende v študentski uporabi socialnih omrežij: Instagram, Facebook, Twitter, YouTube, Snapchat, Reddit, Discord, TikTok. Kot smo omenili zgoraj, so socialna omrežja dejstvo našega vsakdanjega obstoja in nanj neizogibno vplivajo. Domala vsak dan se njihova raba širi, zato bi bilo nesmiselno, če bi se njihovi uporabi vztrajno izogibali. Treba jih je ustrezno

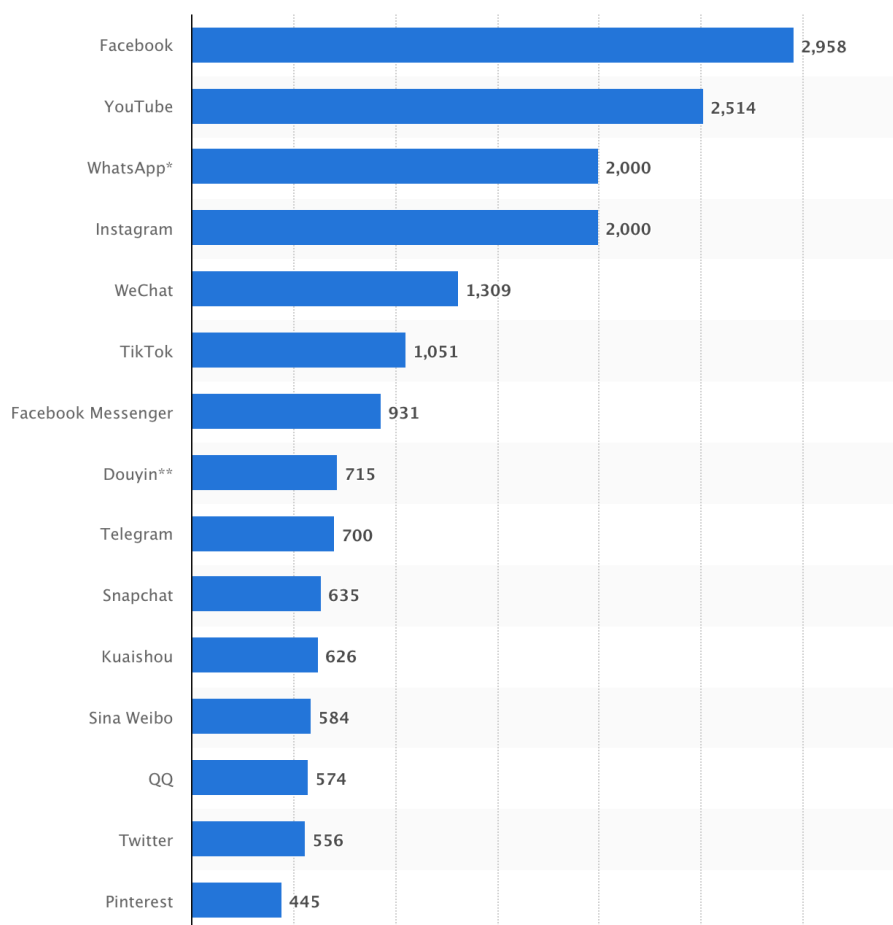
integrirati tako v zasebno kot javno ter poklicno in študijsko življenje. Pomemben del tega je zavedanje o njihovih škodljivih oziroma problematičnih razsežnostih. Tako lahko sami sebi zagotovimo najbolj produktivno rabo, ki pa od uporabnika zahteva zmernost. Z diplomskim delom želimo z analizo rezultatov izpostaviti problematične točke rabe socialnih omrežji v študentskem in zasebnem življenju, in z njihovo pomočjo svetovati primerjejši odnos do socialnih omrežij, ki bo reguliran in zato zdrav in pozitiven.

2 TEORETIČNI DEL

Nastanek in zgodovina družbenih medijev sega v 70. leta prejšnjega stoletja, ko se je pojavilo prvo delujoče omrežje ARPANET in je eden izmed temeljev za nastanek spleta. Do konca 70. let se je razvila bogata izmenjava nevladnih poslovnih idej in komunikacij, kar je jasno vidno v knjižici »ARPANET#Pravila in bonton« iz leta 1982 oddelka za računalništvo in umetno inteligenco Tehnološkega inštituta Massachusettsa (MIT), kar potrjuje definicijo ARPANET-a kot socialnega omrežja (Bergès & Schafer, 2019). Usenet, ki se je pojavil leta 1979, je poseben po tem, da je prvi posebej začel uporabljati sistem socialne memorije (»electronic bulletin board system«, BBS), kar je omogočilo različnim uporabnikom uporabo dokumentov, ki so jih lahko pošiljali in prenašali iz omrežja prek enega strežnika. GeoCities je bilo eno izmed prvih socialnih omrežij leta 1994, sledili so mu Classmates leta 1995, Six Degrees leta 1997, Open Diary leta 1998, LiveJournal leta 1999, Ryze leta 2001, Friendster leta 2002, LinkedIn leta 2003, MySpace leta 2003, Facebook leta 2004, Yahoo! 360 leta 2005, X leta 2006, Tumblr leta 2007 in Google+ leta 2011 (Sajithra & Patil, 2013).

2.1 SOCIALNA OMREŽJA IN NJIHOVA RABA

Prva socialna omrežja so bila kratkega obstoja zaradi hitre izgube zanimanja uporabnikov. S prihodom pametnih telefonov se je zgodil pravi »bum« in so socialna omrežja postala nepogrešljiv del vsakodneвне komunikacije ljudi (Pavlik & MacIntoch, 2018). V današnjem času so socialna omrežja aplikacije, spletne storitve, platforme ali strani, ki odražajo družbene odnose med ljudmi, ki imajo npr. skupne interese in/ali aktivnosti. Socialna omrežja omogočajo posameznikom deljenje zamisli, dejavnosti, dogodkov in interesov znotraj svojih omrežij, zagotavljajo interakcijo med uporabniki preko spleta brez potrebe po bližini ali materialnih virih. Pozitivni aspekt socialnih omrežij je možnost ohranjanja stikov z ljudmi in ustvarjanje novih obsežnejših mrež poznanstev in pridobivanja novih prijateljev (Panagiotou, et al., 2016). V sliki 1 smo prikazali najbolj priljubljena socialna omrežja po vsem svetu od januarja 2023, razvrščeno po številu mesečnih aktivnih uporabnikov, izraženo v milijonih (Statista, 2023).

Slika 1: Priljubljenost socialnih omrežij (izraženo v milijonih aktivnih uporabnikov)
(Statista, 2023)

Facebook je socialno omrežje, ki se je začelo leta 2004 s strani Marka Zuckerberga in njegovih kolegov s Harvarda. Na samem začetku je bilo omrežje omejeno na študente s Harvarda, nato se je začelo širiti tudi na druge visokošolske institucije in univerze. Do Facebooka se lahko dostopa prek številnih naprav, ki imajo dostop do spleta, kot so klasični osebni računalniki, prenosniki, tablice in pametni telefoni. Trenutno ima Facebook skoraj 3 milijarde aktivnih uporabnikov. Twitter je ameriško spletno mikroblogersko socialno omrežje, ustanovljeno leta 2006, na katerem uporabniki in mediji objavljajo in komunicirajo prek sporočil, bolj znanih kot »tviti«. Tviti so bili sprva omejeni na 140 znakov, konec leta 2017 pa so omejitev razširili na 280 znakov. Registrirani uporabniki lahko objavljajo tvite, tisti, ki niso registrirani, pa jih lahko

samo berejo. Leta 2013 se je Twitter uvrstil na lestvico desetih najbolj obiskanih spletnih mest, kjer so ga označili za »SMS interneta« (Walsh, 2022). Od leta 2022 je Twitter v lasti Elona Muska in se imenuje X (Adler, et al., 2022). Instagram pa je socialno omrežje ustanovljeno leta 2010 in specializirano za deljenje fotografij in video objav.

Nekatera socialna omrežja imajo večji potencial za širjenje svojih vsebin, čemur rečemo »viralno«. V kontekstu družbenih omrežij je vsebina spletne strani, ki postane »viralna«, tista vsebina, za katero je večja verjetnost, da jo bodo uporabniki delili in zato še naprej brali in delili. Številna socialna omrežja ponujajo posebne funkcije, ki spodbujajo »viralno« širjenje informacij, kot so Twitter in možnost ponovnega tvitanja (»retweet«), možnost deljenja na Facebooku ali reblog funkcija na Tumblrju. Twitter omogoča drugim ljudem, da so na tekočem s pomembnimi dogodki, ostanejo povezani s svojimi vzorniki in lahko prispevajo na različne načine prek socialnih omrežij. Ko določena objava postane popularna, se jo začne vedno znova »retweetati« in postane viralna. Ponovno tvitanje in deljenje na Facebooku je učinkovita strategija, ki uporabnike obvešča o priljubljenih trendih, objavah in dogodkih. Uporaba hashtagov (znak #, ki mu običajno sledi besedna zveza, prek katere lahko uporabniki lažje najdejo vsebino, povezane s temo, ki jih zanima) so lahko prisotni tudi v tvitih in objavah na socialnih omrežjih in se lahko uporabijo tudi za izračun, koliko jih uporablja hashtag. Na ta način so socialna omrežja v veliki meri prepoznana kot učinkovit mehanizem, ki prispeva k tržnim ciljem in strategiji podjetij; zlasti v vidikih, povezanih z vključevanjem strank, upravljanjem odnosov s strankami in komunikacijo. Podjetja so posebej zainteresirana za strategijo viralnega trženja, ker lahko na ta način dosežejo širok oglaševalski doseg za le majhen del stroškov tradicionalnega oglaševanja, ki uporablja tiskane materiale, časopise, revije, panoje, kot tudi televizijo in radio. Neprofitne organizacije imajo podobne interese pri objavljanju vsebin na socialnih omrežjih s ciljem, da postanejo viralne (Alalwan, et al., 2017).

Socialna omrežja ustvarjajo komunikacijo. Socialna omrežja vplivajo na način komuniciranja mladih in uvajajo nove oblike jezika. Uvedene so okrajšave, da se skrajša spletni odzivni čas. Splošno znana okrajšava »LOL« se je po svetu razširila kot

okrajšava za »laugh out loud« prav po zaslugi družbenih omrežij. Druge besedne zveze in neologizmi so »YOLO«, kar pomeni »živiš samo enkrat« in »BAE«, kar pomeni »pred vsem drugim« (Lebedko, 2014). Več kot polovica uporabnikov spleta uporablja dve ali več socialnih omrežij (Facebook, Twitter, Instagram, Pinterest) za komunikacijo z družino ali s prijatelji (Wirtz, et al., 2017). Otrokom lahko uporaba socialnih omrežij in spleta pomaga pri ustvarjalnosti, interakciji in učenju. Pomaga jim lahko tudi pri domačih nalogah in drugem delu, povezanim s šolo. Zaradi pomanjkanja neposrednega stika lahko vpliva na duševno zdravje najstnikov in na njihove socialne veščine. Socialna omrežja lahko vplivajo na duševno zdravje najstnikov. Občutljivi mladostniki, ki pogosto uporabljajo Facebook, lahko postanejo narcisoidni, asocialni in agresivni. Prav tako postanejo prijatelji z ljudmi, ki jih sploh ne poznajo ali ne poznajo dovolj dobro. Od ustanovitve Facebooka leta 2004 je za mnoge uporabnike postal način preživljanja (prostega časa). Po nekaterih ugotovitvah celo velja, da več ko so ljudje na Facebook-u, manj so zadovoljni s svojim življenjem (Greenhow & Lewin, 2016).

2.2 OBDOBJE EPIDEMIJE COVIDA-19 IN SOCIALNA OMREŽJA

V obdobju od januarja do marca 2020 se je iz kitajske regije Wuhan razširila respiratorna virusna okužba COVID-19, ki je po objavi Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) 11. marca 2020 postala globalen zdravstveni problem ali pandemija, ki jo povzroča korona virus SARS-CoV-2. Nastajajoča pandemija je povzročila vrsto neugodnih učinkov na svetovno gospodarstvo, ki se je spopadala z negotovostjo in odprtimi vprašanji, koliko in v kakšni meri bo še vplivala na začetek okrevanja. Veliko število ljudi je izgubilo delo ali se jim je zmanjšal dohodek. Nicole Corbett (2020) je opisala pandemijo kot situacijo brez primere, ki je delovala kot katalizator pri sprejemanju tehnoloških rešitev in platform v širšem smislu, predvsem pa zato, da so ljudje ostali obveščeni o odgovorni skrbi za svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih ter kot sredstvo spodbude v tem stresnem obdobju.

Raziskava Morgana (2020) je preučevala, kako se je uporaba digitalnih medijev doma spremenila od izbruha pandemije koronavirusne bolezni COVID-19. V času socialne izolacije so socialna omrežja postala še pomembnejši kanal za ohranjanje stikov med

ljudmi. Skupna uporaba Facebooka prek njegovih sporočilnih storitev se je izrazito povečala. Na kanalih Messenger in WhatsApp so se glasovni in video klici v času pandemije več kot podvojili. Tudi na Pinterestu je prišlo do povečanega števila obiskov, zlasti v kategorijah, ki vključujejo izboljšave doma in iskanje dejavnosti z otroki. Številni uporabniki so iskali in shranjevali nove ideje, tudi ustvarjali nove tabele, ki so jim pomagale organizirati projekte doma.

Informacijska tehnologija se je že pred pandemijo uporabljala kot uporabno orodje pri poučevanju. V času epidemije COVID-19 pa se je življenje študentov praktično čez noč spremenilo. Poučevanje, izvajanje seminarjev, vaj in izpitov se je iz predavalnic in fakultet prestavilo na splet v obliki e-izobraževanja, video-konferenc ali virtualnih učilnic (Ličen, 2013). Predavanja so potekala s pomočjo aplikacije Zoom ali MS Teams. V današnjem času se spretnosti uporabe informacijske tehnologije štejejo za splošno znanje in kompetenca, ki jo morajo posamezniki imeti za samozavestno iskanje znanja, kritično ocenjevanje, ustvarjanje in shranjevanje, komuniciranje in izmenjavo informacij (Honkavuo, 2020; Almutairi, et al., 2022). Pozitivne lastnosti in uporabnost (kot so širjenje znanja, virtualno svetovanje, izobraževanje, sodelovanje, itd.) ter pasti (kot so preveč informacij, zasebnost, »cyber bullying, širjenje napačnih informacij, itd.) socialnih omrežij so prikazani v sliki 2.

Slika 2: Družbeni mediji – uporabnost in pasti

(Goel & Gupta, 2020)

Negativna stran uporabe socialnih omrežij je ta, da uporabniki običajno pridobivajo informacije, ki so v skladu z njihovim pogledom na svet (Bessi, et al., 2015), ignorirajo informacije, s katerimi se ne strinjajo (Zollo, et al., 2017), in oblikujejo polarizirane skupine okoli skupnih novic (Del Vicario, et al., 2016). Nekatere raziskave so poudarile, da se lahko lažne novice in netočne informacije širijo hitreje in širše od novic, ki temeljijo na dejstvih. Vendar je to lahko učinek, specifičen za platformo socialnega omrežja (Tuominen, et al., 2014; Sivakumar, 2020; Almutairi, et al., 2022).

3 EMPIRIČNI DEL

Namen diplomskega dela je spoznati in empirično raziskati navade rabe socialnih omrežij pri študentih zdravstvene nege Fakultete za zdravstvo Angele Boškin ter povezanost le-teh z njihovim učnim uspehom. Pri tem smo posebno pozornost namenili tudi uporabi socialnih omrežij med obdobjem epidemije.

3.1 NAMEN IN CILJI RAZISKOVANJA

Glavni namen diplomskega dela je ugotoviti navade rabe socialnih omrežij pri študentih zdravstvene nege Fakultete za zdravstvo Angele Boškin.

Cilji diplomskega dela so:

- Primerjati pogostost rabe socialnih omrežij med študenti zdravstvene nege (ZN) glede na druge prostočasne aktivnosti;
- Raziskati povezavo med pogostostjo rabe socialnih omrežij in povprečno oceno na študiju;
- Raziskati spremembe v rabi socialnih omrežij v obdobju epidemije in posledično študija na daljavo.

3.2 RAZISKOVALNA VPRAŠANJA

Pri raziskovanju so nas vodila sledeča raziskovalna vprašanja:

1. Kako pogosta je uporaba socialnih omrežij med študenti ZN v primerjavi z drugimi prostočasnimi aktivnostmi?
2. Ali je pogostost uporabe socialnih omrežij povezana s povprečno oceno na študiju ZN?
3. Kako je obdobje epidemije COVID-19 in posledično študija na daljavo spremenilo uporabo socialnih omrežij?

3.3 RAZISKOVALNA METODOLOGIJA

Diplomsko delo je temeljilo na pregledu obstoječe literature in kvantitativni raziskavi, ki je temeljila na neeksperimentalni metodi empiričnega raziskovanja. Podatki smo zbrali s pomočjo strukturirane spletne anonimne ankete, ki je bila oblikovana za namene diplomskega dela. V teoretičnem delu smo pregledali domačo in tujo strokovno in znanstveno literaturo, dostopna v knjižnicah in izbranih bazah podatkov: PubMed, ResearchGate, Academia.edu, Google učenjak in CINAHL. Za iskanje slovenske strokovne literature smo dodatno uporabili virtualno knjižnico COBISS in knjižnico Fakultete za zdravstvo Angele Boškin.

V diplomsko nalogo smo vključili izvirne in pregledne znanstvene in strokovne vire v slovenskem in angleškem jeziku. Uporabili smo ključne besede v slovenščini: »socialna omrežja«, »študenti«, »epidemija«, »šolski uspeh«, »aktivnosti«. Ključne besede, s katerimi smo iskali v tujih bazah podatkov, so bile: »social networks«, »students«, »epidemic«, »academic performance«, »activities«. Literaturo smo časovno omejili na obdobje zadnjih 10 let (od 2013 do 2023).

3.3.1 Metode in tehnike zbiranja podatkov

S kvantitativno neeksperimentalno metodo zbiranja podatkov in s pomočjo pripravljene strukturirane spletne anonimne ankete smo preučili uporabo socialnim omrežij med študenti zdravstvene nege Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Vprašalnik smo po potrjeni dispoziciji na Komisiji za diplomska in podiplomska zaključna dela in Komisiji za znanstveno-raziskovalno in razvojno dejavnost poslali študentom vseh letnikov dodiplomskega študijskega programa zdravstvena nega, Fakultete za zdravstvo Angele Boškin in jih zaprosili za sodelovanje. Sodelovanje študentov v raziskavi je bilo prostovoljno. V nagovoru ankete smo študente seznanili z dejstvom, da je anketa anonimna in, da se bodo rezultati ankete uporabili izključno za namen priprave diplomskega dela. Študenti so lahko od raziskave odstopili v kateremkoli trenutku.

3.3.2 Opis merskega instrumenta

Uporabili smo kvantitativni raziskovalni pristop. Vprašalnik smo oblikovali sami, a na podlagi pregledane literature Štefanič (2018) in Flere in sodelavci (2014).

Anketa je sestavljena iz dveh tematskih delov. V prvem delu anketa vsebuje šest vprašanj o demografskih značilnostih (kot so spol, starost, letnik študija, način študija - redni/izredni). V prvem delu vprašalnika nato sledijo vprašanja namenjena določitvi povprečnega časa, ki ga anketiranci namenijo študiju med šolskim letom in izpitnim obdobjem.

Drugi del vprašalnika je imel 18 vprašanj zaprtega tipa. V drugem delu vprašalnika smo pri anketirancih z vprašanji preverjali način preživljanja prostega časa; nato vrsti socialnih omrežij, ki jih anketiranci uporabljajo, in času, ki ga preživijo na njih. Anketirance smo prosili, da sami ocenijo produktivnost svojega prostega časa in aktivnosti, katerim namenjajo svoj prosti čas. Trditve v sklopu preživljanja prostega časa so anketiranci ocenjevali s pomočjo pet stopenjske lestvice (1 – nikoli, 2 – redko, 3 – občasno, 4 – pogosto in 5 – skoraj vedno/vedno). V nadaljevanju smo prosili študente, da ocenijo svojo motivacijo za študij po uporabi socialnih omrežij oziroma po izvajanju drugih aktivnosti prostega časa, od anketirancev smo pričakovali, da se pritrtilno oziroma nikalno opredelijo do vprašanj o direktnem vplivu socialnih omrežij na njihov akademski uspeh.

Zanesljivost vprašalnika smo preverili na podlagi izračuna koeficienta Cronbach alfa, pri katerem je zanesljivost vprašalnika boljša, ko je Cronbach koeficient alfa bliže vrednosti števila 1. Zanesljivost vprašalnika je slaba, če je koeficient manjši od 0,60, vprašalnik je zmerno zanesljiv, če je vrednost med 0,60 in 0,80 in zelo zanesljiv, če je vrednost koeficienta 0,80 ali več (Cho & Kim, 2022). Na podlagi vrednosti Cronbach alfa koeficienta sklepamo, da je naš vprašalnik zmerno zanesljiv, saj je pri sklopu trditev »Preživljanje prostega časa« vrednost Cronbach alfa koeficienta znašala 0,698 (tabela 1).

Tabela 1: Zanesljivost vprašalnika

Posamezni sklop	Število trditev	Cronbach Alfa
Preživljanje prostega časa	7	0,698

3.3.3 Opis vzorca

V raziskavi smo uporabili nenaključni, namenski vzorec. Sodelovali so redni in izredni študenti vseh letnikov dodiplomskega študijskega programa Zdravstvena nega, ki so v času anketiranja imeli status študenta Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Vključili smo celotno populacijo študentov ($n = 286$), ki so vpisani v omenjeni program Zdravstvene nege v študijskem letu 2023/2024. Zbrali smo skupno 121 izpolnjenih anket, ki smo jih vključili v nadaljnjo analizo. Realizacija vzorca je bila 42,3 %.

V tabeli 2 so prikazani demografski podatki anketiranih. V raziskavi je sodelovalo 100 (82,6 %) študentk in 21 (17,4 %) študentov. Največ anketiranih je obiskovalo 3. letnik ($n = 35$; 29,2 %), nekoliko manj 2. letnik ($n = 31$; 25,8 %) in 1. letni ($n = 29$; 24,2 %). Najmanj anketiranih je pavziralo ($n = 3$; 2,5 %). 22 (18,3 %) anketiranih je imelo status absolventa v času raziskave. Večina anketiranih so bili študenti rednega študija ($n = 74$; 61,7 %).

Tabela 2: Demografski podatki anketiranih

	n = 121	%
Spol		
Ženski	100	82,6
Moški	21	17,4
Letnik študija		
1. letnik	29	24,2
2. letnik	31	25,8
3. letnik	35	29,2
Absolvent	22	18,3
Pavziranje	3	2,5
Način študija		
Redni	74	61,7
Izredni	46	38,3

Legenda: n = število odgovorov; % = odstotni delež

V tabeli 3 sta prikazani starost in povprečna ocena anketiranih. Starost anketiranih je bila v razponu od najmlajšega študenta starega 19 let do najstarejšega starega 52 let (PV = 25,8 let; SO = 7,4 let).

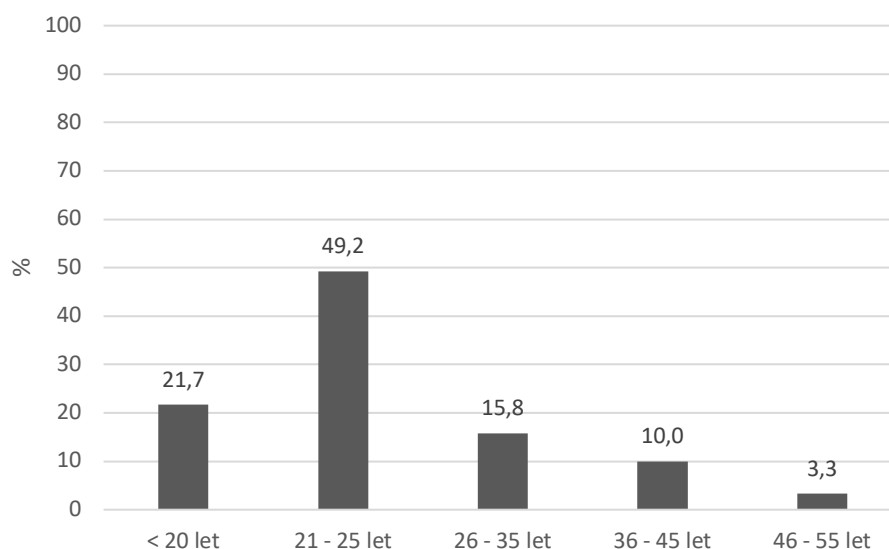
Povprečna ocena anketiranih v zadnjem študijskem letu je bila v razponu od najmanj 7 do največ 10 (PV = 7,9; SO = 0,6).

Tabela 3: Starost anketiranih in povprečna ocena v zadnjem študijskem letu

	min	maks	PV	SO
Starost (leta)	19	52	25,8	7,4
Povprečna ocena	7	10	7,9	0,6

Legenda: n = število odgovorov, min = minimum, maks = maksimum, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon

Za lažji prikaz starosti anketiranih smo jih razdelili v starostne skupine (slika 3). Iz slike 3 je razvidno, da je največji delež anketiranih v starostni skupini 21–25 let (49,2 %), sledi starostna skupina mlajših do 20 let (21,7 %) in starostna skupina 26–35 let (15,8 %). Najmanj anketiranih je v starostni skupini 46–55 let (3,3 %).

Slika 3: Starost anketiranih

3.3.4 Opis poteka raziskave in obdelave podatkov

Anketa je bila sestavljena na spletnem portalu 1KA za potrebe diplomskega dela. Pred začetkom anketiranja smo pridobili soglasje Komisije za znanstveno-raziskovalno in razvojno dejavnost na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Vprašalnik so študentom zdravstvene nege posredovali s strani referata FZAB. Vprašalnik so študenti rešili prostovoljno – njihovo reševanje smo razumeli kot privolitev. Anketa je bila anonimna, njene rezultate predstavljamo v sumarni obliki, ki ne omogoča razkritja identitete.

Zbiranje podatkov je potekalo od 20. 09. 2023. do 31. 10. 2023. Zbrane podatke smo uredili in jih statistično analizirali.

Podatke, ki smo jih pridobili z anketiranjem, smo uredili s programom Microsoft Office Excel 2013 in jih statistično analizirali z računalniškim programom IBM SPSS Statistics for Windows, Version 28.0 (IBM Corp., New York). Temu je sledila ustrezna interpretacija rezultatov. Za prikaz intervalnih spremenljivk (tudi Likertovih lestvic), smo uporabili naslednje opisne statistike: povprečne vrednosti (PV), minimum (Min), maksimum (Max) in standardni odkloni (SO). Pri odgovarjanju na raziskovalna vprašanja in interpretaciji rezultatov smo upoštevali statistično značilnost ($p = 0,05$) za naslednje bivariatne statistične analize: ANOVA (Analiza variance), t-test za dva neodvisna vzorca in korelacijsko analizo (Pearsonov koeficient korelacije). Moč povezave Pearsonovega korelacijskega koeficienta je prikazana v tabeli 4. Rezultate smo podali v obliki tabel in slik. Zanesljivost ankete smo preverili s Cronbach Alpha.

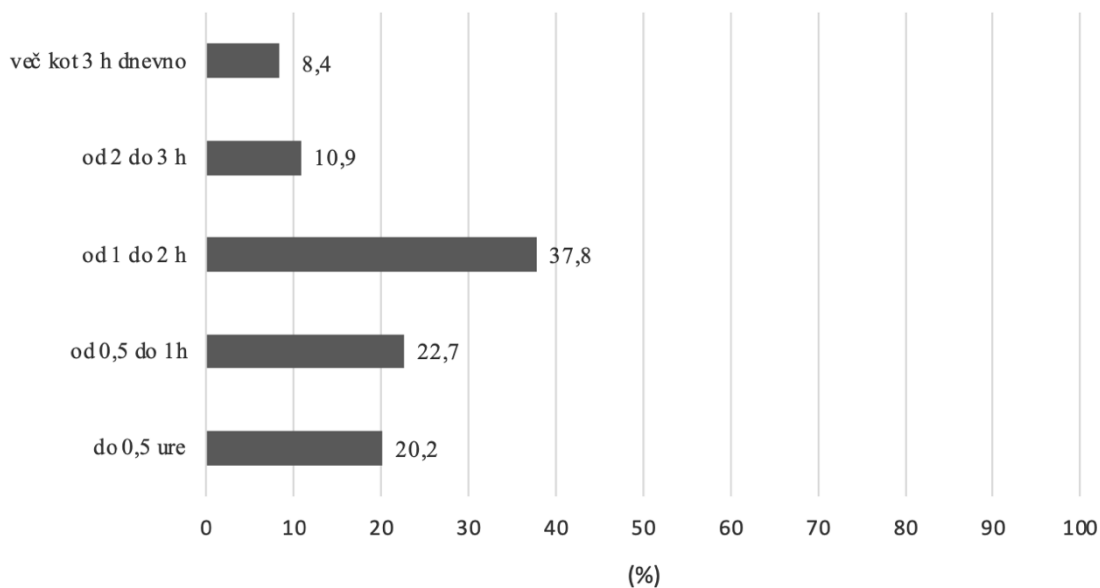
Tabela 4: Moč povezave Pearsonovega korelacijskega koeficienta (r) (George & Mallery, 2019)

r	Moč povezave
$r < 0,2$	nepomembna povezava
$0,2 \leq r < 0,4$	nizka povezava
$0,4 \leq r < 0,7$	pomembna povezava
$0,7 \leq r < 0,9$	visoka povezava
$0,9 \leq r < 1$	zelo visoka povezava

3.4 REZULTATI

Najprej smo preverili, koliko časa na dan v povprečju anketirani namenijo študiju (samo učenje, brez predavanj, vaj ali drugih obveznosti na fakulteti). Rezultate smo prikazali v sliki 4.

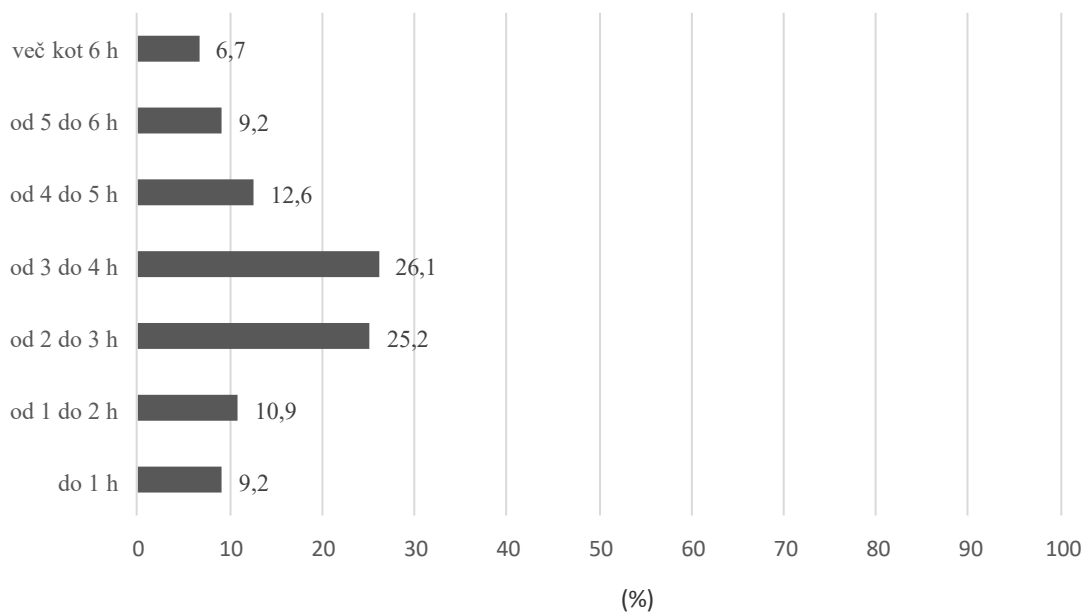

Slika 4: Povprečen čas, ki ga anketirani namenijo študiju vsak dan

Iz slike 4 je razvidno, da največji delež anketiranih (37,8 %) nameni študiju vsakodnevno v povprečju 1 do 2 h. Nekoliko manj (22,7 % oz. 20,2 %) vsakodnevno namenja učenju v povprečju 0,5 do 1 oz. do 0,5 ure. Najmanjši delež anketiranih (8,4 %) vsakodnevno namenja učenju več kot 3 ure.

Prav tako nas je zanimalo, koliko časa na dan anketirani v povprečju namenijo študiju v času izpitov. Rezultate smo prikazali v sliki 5.

Slika 5: Povprečen čas, ki ga anketirani namenijo študiju v času izpitov

Iz slike 5 je razvidno, da največji delež anketiranih v času izpitov namenja učenju v povprečju 3 do 4 h (26,1 %) oz. 2 do 3 h (25,2 %). V enakem deležu (9,2 %) se v času izpitov anketirani učijo 5 do 6 ur in manj kot 1 uro. Najmanjši delež anketiranih (6,7 %) se v izpitnem obdobju uči več kot 6 h.

Preverili smo tudi, kako anketirani preživljajo svoj prosti čas. Aktivnosti, ki jih anketirani opravljajo v prostem času, smo prikazali v tabeli 5. Rezultati so pokazali, da anketirani najpogosteje preživljajo prosti čas s komuniciranjem preko spletnih omrežij (PV = 3,73; SO = 1,01), saj na ta način preživlja prosti čas skoraj vedno/vedno 27 (22,5 %) anketiranih in pogosto 52 (43,3 %) anketiranih. Po pogostosti preživljanja prostega časa je na drugem mestu preživljanje s prijatelji (PV = 3,51; SO = 0,81). Skoraj vedno/vedno s prijatelji preživlja prosti čas 9 (7,5 %) anketiranih in pogosto 58 (48,3 %) anketiranih. Petina študentov zdravstvene nege se pogosto ukvarja s športom, 37,5 % občasno in petina redko.

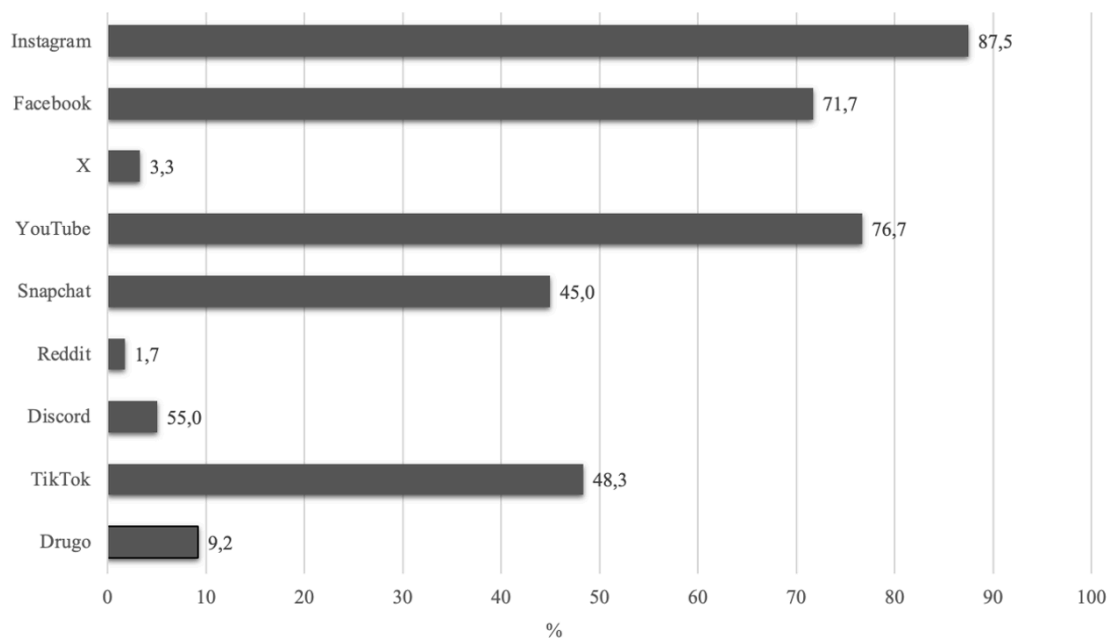
Najmanj pogosto prosti čas preživljajo anketirani v glasbeni šoli oz. pevskem zboru (PV = 1,20; SO = 0,67). Največji delež anketiranih (n = 108; 90,0 %) na ta način nikoli ne preživlja prostega časa.

Tabela 5: Preživljanje prostega časa

Trditve	Odgovori (n / %)							
	Nikoli	Redko	Občasno	Pogosto	Skoraj vedno/ vedno	Skupaj	PV	SO
Preživljaš prosti čas s prijatelji?	0	15	38	58	9	120	3,51	0,81
	0,0 %	12,5 %	31,7 %	48,3 %	7,5 %	100 %		
Ali v prostem času gledaš televizijo?	15	58	30	14	3	120	2,43	0,94
	12,5 %	48,3 %	25,0 %	11,7 %	2,5 %	100 %		
Ali v prostem času igraš igrice na računalniku/tablici /telefonu?	59	29	19	10	2	119	1,88	1,07
	49,6 %	24,4 %	16,0 %	8,4 %	1,7 %	100 %		
Ali v prostem času komuniciraš preko spletnih omrežij?	3	13	25	52	27	120	3,73	1,01
	2,5 %	10,8 %	20,8 %	43,3 %	22,5 %	100 %		
Ali v prostem času bereš knjige?	30	36	33	19	2	120	2,39	1,08
	25,0 %	30,0 %	27,5 %	15,8 %	1,7 %	100 %		
Ali v prostem času obiskuješ glasbeno šolo/pevske zbor?	108	4	5	2	1	120	1,20	0,67
	90,0 %	3,3 %	4,2 %	1,7 %	0,8 %	100 %		
Ali se v prostem času ukvarjaš s športom?	9	26	45	25	15	120	3,09	1,11
	7,5 %	21,7 %	37,5 %	20,8 %	12,5 %	100 %		

Legenda: n = velikost vzorca, % = odstotni delež, PV = povprečna vrednost; SO = standardni odklon, Lestvica: 1-nikoli, 2-redko, 3-občasno, 4-pogosto, 5-skoraj vedno/vedno.

V nadaljevanju smo preverili, katera socialna omrežja uporabljajo anketirani študenti. Rezultate smo prikazali v sliki 6. Razvidno je, da anketirani največ uporabljajo Instagram (87,5 %), sledi YouTube (76,7 %) in Facebook (71,7 %). Manj anketiranih uporablja TikTok (48,3 %) ali Snapchat (45,0 %). Anketirani najmanj uporabljajo Reddit (1,7 %).

Slika 6: Socialna omrežja, ki jih uporabljajo anketirani

Sledilo je preverjanje navad anketiranih glede uporabe socialnih omrežij. Rezultate smo prikazali v tabeli 6. Rezultati so pokazali, da največji delež anketiranih ($n = 36$; 30,0 %) preživi od 1- do 2 ure dnevno na socialnih omrežjih. Več kot 3 ure dnevno na socialnih omrežjih preživi ($n = 24$; 20,0 %) anketiranih. Med epidemijo COVID-19 so anketirani najpogosteje uporabljali Instagram ($n = 43$; 35,8 %), nekoliko manj YouTube ($n = 28$; 23,3 %) in TikTok ($n = 26$; 21,7 %). Najmanj so uporabljali Snapchat ($n = 5$; 4,2 %). Noben anketirani med epidemijo COVID-19 ni uporabljal Twitterja, Reddita ali Discorda. Na dan pred epidemijo COVID-19 je največji delež anketiranih uporabljal socialna omrežja od 1 do 2 uri na dan ($n = 44$; 37,0 %). Največ anketiranih ocenjuje, da je čas, ki ga preživijo na socialnih omrežjih niti neprimeren niti primeren ($n = 55$; 44,2 %). Zanimivo je, da 9 (7,5 %) anketiranih meni, da je čas, ki ga preživijo na socialnih

omrežjih zelo neprimeren, medtem ko 3 (2,5 %) anketiranih meni, da je čas, ki ga preživijo na socialnih omrežjih zelo primeren. Večina anketiranih (n = 65; 54,2 %) ocenjuje čas, ki ga namenijo drugim aktivnostim prostega časa kot primeren.

44 (37,3 %) anketiranih se niti strinjajo niti ne strinjajo, da so po uporabi socialnih omrežij bolj motivirani za študijsko delo. 42 (35,6 %) anketiranih pa se ne strinja, da so bolj motivirani za študijsko delo po uporabi socialnih omrežij. Zanimivo pa je, da se večina (n = 67; 56,3 %) anketiranih strinja, da so po izvajanju drugih aktivnosti prostega časa bolj motivirani za študijsko delo. Le en anketirani (0,8 %) se s tem sploh ne strinja. Da se med študijskim letom niso počutili preobremenjeni ali pod stresom zaradi uporabe socialnih omrežij, je navedlo 79 (66,4 %) anketiranih.

Rezultati so pokazali, da največji delež anketiranih (n = 45; 37,8 %) včasih uporablja socialna omrežja v študijske namene. Pogosto pa uporablja socialna omrežja v študijske namene 33 (27,7 %) anketiranih. Največji delež anketiranih (n = 48; 40,3 %) meni, da so predlagane vsebine na njihovih socialnih omrežjih nekoliko povezane z njihovim študijem, medtem ko jih 41 (34,5 %) meni, da so predlagane vsebine na socialnih omrežjih le malo povezane z njihovim študijem. Večina anketiranih (n = 106; 89,1 %) je uporabila socialna omrežja, da bi poiskali pomoč glede študijskega gradiva.

Ugotovili smo, da večina anketiranih (n = 105; 88,2 %) ni zamudila nalog ali rok zaradi uporabe socialnih omrežij. Prav tako večina anketiranih ni dobila nižjo oceno pri nalogi ali izpitu zaradi uporabe socialnih omrežij (n = 76; 63,9 %) in tudi večina (n = 73; 61,9 %) meni, da uporaba socialnih omrežij ne vpliva na njihovo povprečje. Večina anketiranih (n = 84; 70,6 %) bi bila pripravljena zmanjšati uporabo socialnih omrežij, da bi izboljšali svoj študijski uspeh. 85 (71,4 %) anketiranih meni, da uporabo socialnih omrežij uspešno usklajujejo z študijskimi obveznostmi (tabela 6).

Tabela 6: Uporaba socialnih omrežij

	n = 121	%
Koliko časa dnevno preživite na socialnih omrežjih		
Do 1 h	27	22,5
Od 1 do 2 h	36	30,0
Od 2 do 3 h	33	27,5
Več kot 3 h dnevno	24	20,0

Katero platformo socialnih omrežij ste največ uporabljali med epidemijo?	n = 121	%
Instagram	43	35,8
Facebook	15	12,5
Twitter	0	0,0
YouTube	28	23,3
Snapchat	5	4,2
Reddit	0	0,0
Discord	0	0,0
TikTok	26	21,7
Drugo	3	2,5
Kako pogosto ste uporabljali socialna omrežja na dan pred epidemijo?		
Do 1 h.	30	25,2
Od 1 do 2 h.	44	37,0
Od 2 do 3 h.	24	20,2
Več kot 3 h dnevno	21	17,6
Kako bi ocenili čas, ki ga preživite na socialnih omrežjih?		
Zelo neprimerno	9	7,5
Neprimerno	33	27,5
Niti neprimerno niti primerno	53	44,2
Primerno	22	18,3
Zelo primerno	3	2,5
Kako bi ocenili čas, ki ga namenite drugim aktivnostim prostega časa?		
Zelo neprimerno	2	1,7
Neprimerno	12	10,0
Niti neprimerno niti primerno	26	21,7
Primerno	65	54,2
Zelo primerno	15	12,5
Po uporabi socialnih omrežij ste bolj motivirani za študijsko delo:		
Sploh se ne strinjam	23	19,5
Ne strinjam se	42	35,6
Niti se ne strinjam niti se strinjam	44	37,3
Strinjam se	8	6,8
Popolnoma se strinjam	1	0,8
Po izvajanju drugih aktivnosti prostega časa ste bolj motivirani za študijsko delo:		
Sploh se ne strinjam	1	0,8
Ne strinjam se	10	8,4
Niti se ne strinjam niti se strinjam	33	27,7
Strinjam se	67	56,3
Popolnoma se strinjam	8	6,7
Kako pogosto socialna omrežja uporabljate v študijske namene?		
Nikoli	9	7,6
Redko	22	18,5
Včasih	45	37,8
Pogosto	33	27,7
Zelo pogosto	10	8,4
Koliko predlagane vsebine na Vaših socialnih omrežjih je v povezavi s Vašim študijem?		
Nič	11	9,2
Malo	41	34,5
Nekoliko	48	40,3
Precej	19	16,0
V veliki meri	0	0,0

Ste že kdaj zamudili nalogo ali rok zaradi uporabe socialnih omrežij?	n = 121	%
Da	14	11,8
Ne	105	88,2
Ste že kdaj prejeli nižjo oceno pri nalogi ali izpitu zaradi uporabe socialnih omrežij?		
Da	43	36,1
Ne	76	63,9
Ali mislite, da ima uporaba socialna omrežij vpliv na Vaše povprečje ocen?		
Da	45	38,1
Ne	73	61,9
Ali ste kdaj uporabili socialna omrežja, da bi poiskali pomoč glede študijskega gradiva?		
Da	106	89,1
Ne	13	10,9
Ali ste se med študijskim letom kdaj počutili preobremenjenega ali pod stresom zaradi uporabe socialnih omrežij?		
Da	40	33,6
Ne	79	66,4
Ali bi glede na Vaše prejšnje odgovore lahko rekli, da uporabo socialnih omrežij uspešno usklajujete z študijskimi obveznostmi?		
Da	85	71,4
Ne	34	28,6
Ali bi bili pripravljeni zmanjšati uporabo socialnih omrežij, da bi izboljšali svoj študijski uspeh?		
Da	84	70,6
Ne	35	29,4

Legenda: n = število odgovorov; % = odstotni delež

V nadaljevanju bomo odgovorili na raziskovalna vprašanja, ki smo si jih zastavili v podglavju 3.2. Prvo raziskovalno vprašanje se je glasilo: Kako pogosta je uporaba socialnih omrežij med študenti ZN v primerjavi z drugimi pristočnimi aktivnostmi?

Rezultati so pokazali, da svoj prosti čas anketirani najpogosteje preživljajo v komuniciranju preko spletnih omrežij (PV = 3,73; SO = 1,01), sledi preživljanje časa s prijatelji (PV = 3,51; SO = 0,81) in preživljanje prostega časa z ukvarjanjem s športom (PV = 3,09; SO = 1,11). Svoj prosti čas so najmanj pogosto preživljali z igranjem igrice na računalniku, tablici ali telefonu (PV = 1,88; SO = 1,07), v glasbeni šoli ali pevskem zboru (PV = 1,20; SO = 0,67) (tabela 5). V nadaljevanju smo preverili, kako se preživljanje prostega časa razlikuje glede na letnik študija. Tabela 7 podrobneje prikazuje preživljanje prostega časa študentov različnih letnikov in rezultate Analize variance. Statistična analiza je pokazala, da se preživljanje prostega časa večinoma ni statistično značilno razlikovalo glede na letnik študija ($p > 0,05$). Do statistično značilne

razlike je prišlo le pri branju knjig. Absolventi so pogosteje (PV = 2,95; SO = 1,05) kot anketirani drugih letnikov brali knjige (F = 3,434; p = 0,011).

Tabela 7: Preživljanje prostega časa glede na letnik anketiranih

Preživljanje prostega časa		n	PV	SO	F	p
S prijatelji	1. letnik	29	3,52	0,91	1,207	0,312
	2. letnik	31	3,35	0,84		
	3. letnik	35	3,43	0,85		
	Absolvent	22	3,82	0,50		
	Pavziranje	3	3,67	0,58		
Gledanje televizije	1. letnik	29	2,31	0,97	0,576	0,681
	2. letnik	31	2,39	0,92		
	3. letnik	35	2,49	0,98		
	Absolvent	22	2,64	0,95		
	Pavziranje	3	2,00	0,00		
Igranje igrice	1. letnik	28	1,86	1,04	0,370	0,830
	2. letnik	31	1,81	1,05		
	3. letnik	35	1,91	1,15		
	Absolvent	22	2,05	1,09		
	Pavziranje	3	1,33	0,58		
Komuniciranje preko spletnih omrežij	1. letnik	29	3,62	0,94	0,484	0,747
	2. letnik	31	3,84	1,10		
	3. letnik	35	3,60	1,03		
	Absolvent	22	3,91	0,92		
	Pavziranje	3	3,67	1,53		
Branje knjig	1. letnik	29	2,03	0,94	3,434	0,011
	2. letnik	31	2,13	1,09		
	3. letnik	35	2,60	1,06		
	Absolvent	22	2,95	1,05		
	Pavziranje	3	2,00	1,00		
Obiskovanje glasbene šole	1. letnik	29	1,34	0,72	1,133	0,345
	2. letnik	31	1,29	0,94		
	3. letnik	35	1,03	0,17		
	Absolvent	22	1,18	0,66		
	Pavziranje	3	1,00	0,00		
Šport	1. letnik	29	2,97	0,98	0,280	0,890
	2. letnik	31	3,03	1,33		
	3. letnik	35	3,14	0,97		
	Absolvent	22	3,27	1,20		
	Pavziranje	3	3,00	1,00		

Legenda: n = število odgovorov, min = minimum, maks = maksimum, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, F = enosmerna analiza variance, p = statistična značilnost

Bolj zanimiva je analiza preživljanja prostega časa glede na način študija anketiranih. Statistično značilno se je razlikovalo preživljanje prostega časa rednih in izrednih študentov pri naslednjih aktivnostih:

- Komuniciranje v prostem času preko spletnih omrežij; pogostejše je pri študentih rednega študija (PV = 3,88; SO = 0,91) kot izrednega študija (PV = 3,48; SO = 1,13) ($t = 2,030$; $p = 0,046$);
- Knjige so bolj pogosto v prostem času brali študenti izrednega študija (PV = 2,72; SO = 1,03) kot študenti rednega študija (PV = 2,19; SO = 1,07) ($t = 2,673$; $p = 0,009$);
- Glasbeno šolo so pogosteje v prostem času obiskovali študenti rednega študija (PV = 1,32; SO = 0,83) kot študenti izrednega študija (PV = 1,00; SO = 0,00) ($t = 2,648$; $p = 0,009$).

Pri ostalih aktivnostih, s katerimi so se ukvarjali študenti v prostem času, ni prišlo do statistično značilnih razlik glede na način študija ($p > 0,05$) (tabela 8).

Tabela 8: Preživljanje prostega časa glede na način študija anketiranih

Preživljanje prostega časa		N	PV	SO	t	p
S prijatelji	Redni	74	3,61	0,81	1,727	0,087
	Izredni	46	3,35	0,79		
Gledanje televizije	Redni	74	2,46	0,89	0,384	0,702
	Izredni	46	2,39	1,02		
Igranje igrice	Redni	73	1,99	1,09	1,343	0,182
	Izredni	46	1,72	1,03		
Komuniciranje preko spletnih omrežij	Redni	74	3,88	0,91	2,030	0,046
	Izredni	46	3,48	1,13		
Branje knjig	Redni	74	2,19	1,07	2,673	0,009
	Izredni	46	2,72	1,03		
Obiskovanje glasbene šole	Redni	74	1,32	0,83	2,648	0,009
	Izredni	46	1,00	0,00		
Šport	Redni	74	3,05	1,16	0,470	0,639
	Izredni	46	3,15	1,03		

Legenda: n = število odgovorov, min = minimum, maks = maksimum, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t test za dva neodvisna vzorca, p = statistična značilnost

Drugo raziskovalno vprašanje se je glasilo: Ali je pogostost uporabe socialnih omrežij povezana s povprečno oceno na študiju ZN? Da smo odgovorili na slednje raziskovalno vprašanje, smo uporabili odgovor anketiranih na tretje vprašanje v drugem sklopu vprašalnika, in sicer »Koliko časa na dan preživite na socialnih omrežjih« ter deseto

vprašanje v drugem sklopu (»Kako pogosto socialna omrežja uporabljate v študijske namene?«) in peto vprašanje iz prvega sklopa vprašalnika »Vaša povprečna ocena v zadnje študijskem letu«.

Povezavo med povprečno oceno anketiranih v zadnjem študijskem letu in časom, ki ga porabijo na socialnih omrežjih, smo prikazali v tabeli 9. Povezava med povprečno oceno anketiranih in časom, ki ga preživijo na socialnih omrežjih ($r = -0,230$; $p = 0,016$) je statistično značilna, negativno usmerjena in nizke moči (tabela 9). Več časa, preživetega na socialnih omrežjih, rahlo znižuje povprečno oceno študija.

Povezava med povprečno oceno anketiranih in uporabo socialnih omrežij v študijske namene ($r = 0,076$; $p = 0,428$) ni statistično značilna, je pozitivno usmerjena in nepomembna. Uporaba socialnih omrežij v študijske namene rahlo zvišuje povprečno oceno študija.

Tabela 9: Povezava med povprečno oceno v zadnjem študijskem letu in časom porabljenim na socialnih omrežjih

		Povprečna ocena v zadnjem študijskem letu
Čas preživet na socialnih omrežjih	r	-0,230
	p	0,016
Uporaba socialnih omrežij v študijske namene	r	0,076
	p	0,428

Legenda: r = Pearsonov korelacijski koeficient; p = statistična značilnost

Iz tabele 10 je razvidno, da so anketirani, ki so na socialnih omrežjih preživeli manj kot 1 uro imeli statistično značilno višjo povprečno oceno ($PV = 8,25$; $SO = 0,67$) kot anketirani, ki so preživeli na socialnih omrežjih 1 h do 2 h ($PV = 7,82$; $SO = 0,57$), od 2 h do 3 h ($PV = 7,89$; $SO = 0,49$) ali več kot 3 h dnevno ($PV = 7,79$; $SO = 0,41$) ($F = 3,679$; $p = 0,014$). Vrsta spletnih omrežij, ki jih študentje uporabljajo, ne vpliva na povprečno oceno ($F = 1,812$; $p = 0,117$).

Tabela 10: Povprečna ocena anketiranih glede na čas, ki ga preživljajo na socialnih omrežjih in uporabo le-teh

		Povprečna ocena			Statistični test	
		n	PV	SO	F	p
Koliko časa na dan preživite na socialnih omrežjih?	Do 1 h	27	8,25	0,67	3,679	0,014
	Od 1 do 2 h	36	7,82	0,57		
	Od 2 do 3 h	33	7,89	0,49		
	Več kot 3 h dnevno	24	7,79	0,41		
Katero platformo socialnih omrežij ste največ uporabljali med epidemijo?	Instagram	43	8,05	0,57	1,812	0,117
	Facebook	15	8,15	0,69		
	YouTube	28	7,88	0,59		
	Snapchat	5	7,80	0,45		
	TikTok	26	7,69	0,47		
	Drugo	3	8,00	0,00		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, F = enosmerna analiza variance, p = statistična značilnost

Iz tabele 11 je razvidno, da ni bilo statistično značilnih razlik v povprečni oceni anketiranih ne glede na to ali so zamudili nalogo zaradi uporabe socialnih omrežij (PV = 7,75; SO = 0,45) ali ne (PV = 7,95; SO = 0,58) ($t = 1,143$; $p = 0,256$). Anketirani, ki so navedli, da so zaradi uporabe socialnih omrežij prejeli nižjo oceno, so imeli statistično značilno nižjo povprečno oceno (PV = 7,70; SO = 0,89) kot anketirani, ki so navedli, da zaradi uporabe socialnih omrežij niso prejeli nižjo oceno (PV = 8,06; SO = 1,02) ($t = 3,301$; $p = 0,001$). Anketirani, ki so navedli, da uporaba socialnih omrežij vpliva na njihovo povprečno oceno so imeli statistično značilno nižjo povprečno oceno (PV = 7,66; SO = 0,48) kot anketirani, ki so navedli, da uporaba socialnih omrežij ne vpliva na njihovo povprečno oceno (PV = 8,09; SO = 0,57) ($t = 4,058$; $p < 0,001$).

Tabela 11: Povprečna ocena anketirancev glede na uporabo socialnih omrežij

		Povprečna ocena			Statistični test	
		n	PV	SO	t	p
Uporaba socialnih omrežij						
Ste kdaj zamudili nalogo ali rok zaradi uporabe socialnih omrežij?	Da	14	7,75	0,45	1,143	0,256
	Ne	105	7,95	0,58		
Ste že kdaj prejeli nižjo oceno pri nalogi ali izpitu zaradi uporabe socialnih omrežij?	Da	43	7,70	0,89	3,301	0,001
	Ne	76	8,06	1,02		
Ali mislite, da ima uporaba socialna omrežij vpliv na Vaše povprečje ocen?	Da	45	7,66	0,48	4,058	< 0,001
	Ne	63	8,09	0,57		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = t test za dva neodvisna vzorca, p = statistična značilnost

Tretje raziskovalno vprašanje se je glasilo: Kako je obdobje epidemije COVID-19 in posledično študija na daljavo spremenilo uporabo socialnih omrežij?

Anketirani so socialna omrežja uporabljali od “manj kot 1 h na dan” do “več kot 3 h dnevno”. Iz tabele 12 je razvidno, da anketirani trenutno (PV = 2,45; SO = 1,06) preživljajo statistično značilno več časa na socialnih omrežjih, kot so ga pred epidemijo COVID-19 (PV = 2,30; SO = 1,04) ($t = 2,251$; $p = 0,026$).

Tabela 12: Čas preživet na socialnih omrežjih danes in pred epidemijo COVID-19

		n	PV	SO	t	p
Uporaba socialnih omrežij	Pred epidemijo	119	2,30	1,04	2,251	0,026
	Trenutno	119	2,45	1,06		

Legenda: n = število odgovorov, PV = povprečna vrednost, SO = standardni odklon, t = parni t test, p = statistična značilnost

V anketi smo raziskovali tudi, katera socialna omrežja so anketirani uporabljali pred- in med epidemijo COVID-19 (tabela 13).

Iz tabele 13 je razvidno, da je Instagram socialno omrežje, ki so ga anketirani najbolj pogosto uporabljali tako pred epidemijo COVID-19 kot med njo. Socialna omrežja, ki so jih anketirani najmanj pogosto uporabljali pred- in med epidemijo, so bila Twitter, Reddit in Discord. Natančnejša primerjava o uporabi socialnih omrežij pred- in med epidemijo COVID-19 ni možna zaradi različnih merskih lestvic. Namreč, medtem ko je na vprašanje glede uporabe socialnih omrežij pred epidemijo bilo možno podati več odgovorov, je na vprašanje o uporabi socialnih omrežij med epidemijo bil možen le en odgovor (torej najbolj uporabljeno socialno omrežje).

Tabela 13: Uporaba socialnih omrežij pred in med epidemijo COVID-19

Uporaba socialnih omrežij				
Socialno omrežje	Pred epidemijo		Med epidemijo	
	n = 121	%	n = 121	%
Instagram	105	86,8	43	35,8
Facebook	86	71,7	15	12,5
Twitter	4	3,3	0	0,0
YouTube	92	76,7	28	23,3

Uporaba socialnih omrežij				
Socialno omrežje	Pred epidemijo		Med epidemijo	
Snapchat	54	45,0	5	4,2
Reddit	2	1,7	0	0,0
Discord	6	5,0	0	0,0
TikTok	58	48,3	26	21,7

Legenda: n = število odgovorov; % = odstotni delež

3.5 RAZPRAVA

Tehnološki razvoj in obilica različnih platform socialnih omrežij sta spremenila vzorec naše komunikacije z odstranjevanjem fizičnih in časovnih meja (Alharbi, et al., 2020). S stalnim tehnološkim napredkom se bodo socialna omrežja še naprej razvijala in vplivala na tiste, ki jih uporabljajo v različne namene, vključno z namenom izobraževanja (Kapoor, et al., 2018). V okviru izobraževanja in učenja platforme socialnih omrežij zagotavljajo prostor za izmenjavo znanja in idej ter se lahko uporabljajo za organizacijo dogodkov ali razprav, podporo tečajem in bralnim skupinam ter zagotavljajo prostor za komunikacijo in interakcijo (Ansari & Khan, 2020). Tako imajo socialna omrežja pomembno vlogo pri izboljšanju in olajšanju procesa današnjega akademskega izobraževanja (Kapoor, et al., 2018). Na področju izobraževanja v zdravstveni negi je bilo dokazano, da boljša komunikacija, ki jo omogočajo socialna omrežja, zmanjšuje anksioznost in stres študentov ter povečuje sodelovanje študentov, omogoča povratne informacije, sodelovanje in strokovni razvoj (Cartledge, et al., 2013; Whyte & Hennessy, 2017). V izobraževanju na področju zdravstvene nege se kot izobraževalna orodja uporabljajo različna socialna omrežja, kot so Twitter, Instagram, Facebook in YouTube (Lopez & Cleary, 2018). Ugotovljeno je bilo, da so takšna orodja učinkovita pri izboljšanju komunikacije med študenti zdravstvene nege ter povečanju njihovo samozavest in samoučinkovitost (Tuominen, et al., 2014; Asiri & Househ, 2016). Ta orodja lahko olajšajo tudi sodelovalna učna okolja, kjer učenci z različnimi sposobnostmi sodelujejo pri doseganju skupnega cilja in izmenjavi znanja (Al-Rahmi, et al., 2014). Sodelovalno učenje pa pozitivno vpliva na izobraževalno kakovost učnega procesa študentov (Noohi, et al., 2013).

Med epidemijo COVID-19, v času socialnega distanciranja in omejenih stikov z drugimi, so socialna omrežja postala pomembno mesto za interakcijo. Platforme socialnih omrežij so pomagale svetu ostati povezan, kar je močno povečalo njihovo uporabo. Posamezniki, izolirani na domu, so se obrnili na družbena omrežja, da bi ohranili svoje odnose in dostopali do zabave, da bi čas hitreje minil (Sikal, 2020). Platforme družbenih medijev, kot sta YouTube in Twitter, omogočajo neposreden dostop do neverjetne količine vsebin in lahko razširijo govorice in vprašljive informacije. Upoštevajoč preference in stališča uporabnikov algoritmi posredujejo posamezniku točno določene, njemu prilagojene vsebine in s tem promocijo in širjenje mnogih, tudi netočnih informacij. Slednje je bilo zelo izrazito v času epidemije COVID-19. Premik od tradicionalnih novic je močno vplival na konstrukcijo družbenih percepcij in oblikovanje zgodb, vplival je tudi na oblikovanje politike, politično komunikacijo, pa tudi na razvoj javne razprave, zlasti ko so vprašanja sporna (Cinelli, et al., 2020). V skladu z navedenim smo želeli v diplomskem delu z raziskavo na populaciji študentov zdravstvene nege Fakultete za zdravstvo Angele Boškin ugotoviti navade glede rabe socialnih omrežij ter uporabo socialnih omrežij študentov v obdobju epidemije COVID-19. V nadaljevanju podajamo odgovore na raziskovalna vprašanja, ki smo si jih postavili v diplomskem delu.

Raziskovalno vprašanje 1 se je glasilo: Kako pogosta je uporaba socialnih omrežij med študenti ZN v primerjavi z drugimi prostočasnimi aktivnostmi? Ugotovili smo, da anketirani najpogosteje preživljajo svoj prosti čas v komuniciranju preko spletnih omrežij, sledi preživljanje časa s prijatelji in preživljanje prostega časa z ukvarjanjem s športom. Na aktivnosti študentov v prostem času vpliva več dejavnikov, med katerimi je »motivacija za aktivnosti« ena od najbolj pomembnih in se razlikuje glede na spol, starost in fakulteto, na kateri se posamezniki šolajo (Ardahan & Turgut, 2013). Telesna aktivnost je pomembna, saj izboljša prekrvavitev, koncentracijo, spanec in nasploh – zdravje; zmanjšuje stres, spodbuja sproščanje endorfinov, kar vodi k dobremu počutju študentov (Kharadze, et al., 2022). Kot navajata Baker in Perez Algorta (2016) 67 % ljudi iz splošne populacije, starih od 18 do 29 let, aktivno uporablja socialna omrežja. V podobnem odstotku tudi v naši raziskavi uporabljajo anketirani socialna omrežja za komunikacijo v prostem času. Aksoy (2018) navaja, da posamezniki uporabljajo

socialna omrežja, da bi vedeli, kaj počnejo njihovi prijatelji, bili na tekočem z novicami in dogodki, porabili prosti čas, našli zabavne in smešne vsebine, delili ideje, delili video posnetke in slike, informacije, spoznavali nove ljudi, itd. Rezultati v naši raziskavi so pokazali, da se preživljanje prostega časa večinoma ni statistično značilno razlikovalo glede na letnik študija. Do statistično značilne razlike je prišlo le pri branju knjig. Absolventi so pogosteje kot anketirani ostalih letnikov brali knjige. Branje knjig je ključnega pomena, saj vpliva na intelektualno in čustveno rast posameznika (Baba & Rostam Affendi, 2020). V raziskavi Florence in sodelavci (2017) so potrdili, da dobre bralne navade izboljšajo akademsko uspešnost študentov in na ta način pozitivno vplivajo na profesionalno uspešnost. V naši raziskavi so se prav tako pokazale določene razlike glede na način študija. Študenti rednega študija so komunicirali v prostem času preko spletnih omrežij pogosteje kot študenti izrednega študija. Prav tako so študenti rednega študija pogosteje obiskovali glasbeno šolo v prostem času kot študenti izrednega študija, medtem ko so knjige v prostem času pogosteje brali študenti izrednega študija. Slednje najverjetneje odraža obremenitve študentov na fakulteti, saj je izredni študij prilagojen program namenjen zrelem študentom, ki pogosto usklajujejo svojo zaposlitev in študij.

Drugo raziskovalno vprašanje se je glasilo: Ali je pogostost uporabe socialnih omrežij povezana s povprečno oceno na študiju ZN? Ugotovili smo, da je povezava med povprečno oceno anketiranih in časom, ki ga preživijo na socialnih omrežjih statistično značilna, negativno usmerjena in nizke moči. Negativna usmerjenost povezave pomeni, da več časa ko študenti preživijo na socialnih omrežjih, slabša je njihova povprečna ocena na študiju ZN. Ugotovili smo, da so anketirani, ki so na socialnih omrežjih preživeli manj kot 1 uro na dan, imeli statistično značilno višjo povprečno oceno kot anketirani, ki so na socialnih omrežjih preživeli več kot 1 uro dnevno. Negativnega vpliva porabljenega časa na socialnih omrežjih se anketirani zavedajo, saj so anketirani, ki so navedli, da uporaba socialnih omrežij vpliva na njihovo povprečno oceno, imeli dejansko nižjo povprečno oceno kot anketirani, ki so navedli, da čas, preživet na socialnih omrežjih ne vpliva na njihov uspeh. Ferguson in sodelavci (2016) pa so navedli, da so nekateri študenti zdravstvene nege menili, da je pretirana količina časa, ki

so ga preživali na Facebooku, škodljiva za njihov študij in bi lahko negativno vplivala na njihove učne rezultate.

V naši raziskavi je ena desetina anketiranih navedla, da zelo pogosto uporabljajo socialna omrežja v študijske namene in približno ena tretjina pogosto. V raziskavi Sivakumar (2020) so štiri petine študentov uporabljale socialna omrežja za študijske namene. Ugotovili so, da so socialna omrežja pozitivno vplivala na akademski uspeh več kot dve tretjini študentov vključenih v raziskavo. V omenjeni raziskavi Podobno so tudi v raziskavi Shahzad in Alwagait (2014) ugotovili, da je akademski uspeh študentov bil boljši, če so uporabljali socialna omrežja. V omenjeni raziskavi so študenti uporabljali socialna omrežja v povprečju 4 ure na dan, kar je več kot v naši raziskavi. Namreč, v naši raziskavi je le ena petina uporabljala socialna omrežja 3 ure dnevno ali več, največji delež pa 1 do 2 uri na dan (30,0 %). Podobno so ugotovili tudi v raziskavi Duke, et al. (2017). V omenjeni raziskavi je večina študentov uporabljala socialna omrežja 1-2 uri dnevno, večinoma v osebne namene. Tuominen in sodelavci (2014) je navedel, da se je čas porabljen na socialnih omrežjih razlikoval od dneva do dneva, odvisno od različnih aplikacij socialnih omrežij.

V raziskavi Price in sodelavci (2017) so anketirali študente ZN prvega letnika dodiplomskega študija in ugotovili, da je večina študentov, ki so sodelovali v raziskavi, uporabljala socialna omrežja, vendar je le manjšina študentov uporabljala socialna omrežja v izobraževalne namene ali pa jih sploh ni opredelila kot koristne. Glede na finsko raziskavo (Tuominen, et al. 2014) so študenti zdravstvene nege le redko uporabljali bloganje za izobraževalne dejavnosti (čeprav so ga nekateri uporabljali v prostem času). V omenjeni raziskavi so študentje Facebook imenovali kot aplikacijo, ki bi jo dodali študiju zdravstvene nege. V naši raziskavi so anketirani največ uporabljali Instagram, Facebook in YouTube. Mreženje v socialnih omrežjih omogoča deljenje in ustvarjanje znanja, vse te lastnosti pa so zelo pomembne v kontekstu študentskega življenja in visokega izobraževanja. Lažje in bolj priročno je dostopati do informacij, posredovati informacije in komunicirati prek socialnih omrežij. Predavatelji in študenti so povezani med seboj in lahko uporabljajo te platforme za pridobivanje znanja. Predavatelji vse več uporabljajo socialna omrežja za izvajanje predavanj, nudijo

podporo študentom izven delovnega časa ali celo gostijo študentske razprave. Predavatelji lahko izmenjujejo ideje med seboj in študente usmerijo na Skypu, WhatsApp, LinkedIn in Facebook (Lopez & Cleary, 2018). Raziskava Sivakumar (2020) je jasno pokazala, da je uporaba orodij socialnih omrežij izboljšala učne priložnosti študentov, omogočila komunikacijo v realnem času zunaj razreda, spodbudila priložnosti za sodelovanje in povečala ustvarjalnost (Sivakumar, 2020).

Raziskovalno vprašanje 3 se je glasilo: Kako je obdobje epidemije COVID-19 in posledično študija na daljavo spremenilo uporabo socialnih omrežij? Številne telesne dejavnosti so bile v času COVID-19 prepovedane ali prestavljene na splet. Posledično so ljudje med zaprtjem zaradi pandemije COVID-19 preživeli več časa na socialnih omrežjih (Drouin et al., 2020) zaradi česar so slednji postali glavni kanali za pridobivanje informacij in socialni podpori (Cellini et al., 2020; Cho, et al., 2023). Epidemija je močno vplivala tudi na življenje in akademsko izobraževanje študentov (npr. prehod na spletna predavanja/vaje, zaprte knjižnice, spremenjeni komunikacijski kanali za predavatelje, nove metode ocenjevanja, drugačna obremenitev, itd.), družabno življenje (zaprti študentski domovi in zato selitev domov, brez druženja s prijatelji, kolegi ali sorodniki, brez zabav, brez potovanj, itd.), pa tudi osebni finančni položaj (izguba študentskega dela, skrb za lastno finančno situacijo, prihodnje izobraževanje in kariero) in čustveno zdravje (strahovi, frustracije, tesnoba, jeza, dolgočasje itd.) (Aristovnik, et al., 2020). Kot posledica epidemije COVID-19 so bili predavatelji in študenti v mnogih državah po vsem svetu prisiljeni uradno komunicirati na spletu v akademske namene. Zaradi odsotnosti fizičnega kontakta so socialna omrežja ustvarila odlično priložnost za te ustanove, da uradno komunicirajo s svojimi študenti in spodbujajo spletno učenje (Manca, 2020). Socialna omrežja so omogočila prisotnost študentov in predavateljev na teh platformah za spodbujanje spletne socialne interakcije in ustvarjanje učinkovite spletne učne izkušnje (Sobaih, et al., 2020). V naši raziskavi smo ugotovili, da so študenti zdravstvene nege uporabljali socialna omrežja tudi v študijske namene. Rezultati so pokazali, da je Instagram bil socialno omrežje, ki so ga anketirani najbolj pogosto uporabljali tako pred epidemijo COVID-19 kot med njo. Sledili so YouTube in TikTok, medtem ko so najmanj pogosto uporabljali pred- in med epidemijo Twitter, Reddit in Discord. Statistični podatki so pokazali, da se je znatno

povečal povprečni čas, ki so ga ljudje preživeli na socialnih omrežjih: 65 minut na dan leta 2021 v primerjavi s 54 minutami leta 2019. Pričakuje se, da bo količina časa, porabljenega za družabna omrežja, v prihodnjih letih ostala stabilna. Število uporabnikov socialnega omrežja TikTok se je leta 2020 najbolj povečalo, in sicer za 38 %. Pinterest je bil na drugem mestu s povečanjem uporabnikov od 32 %, sledi mu Reddit (30 %). Tudi Facebook (19 %) je zabeležil precejšnjo stopnjo rasti (Statista, 2024). Tudi v naši raziskavi smo ugotovili, da danes anketirani preživljajo statistično značilno več časa na socialnih omrežjih kot so v času pred epidemijo COVID-19. Naše ugotovitve so v skladu s ugotovitvami raziskave Parlak Sert & Başkale (2023).

3.5.1 Omejitve raziskave

Prva omejitev naše raziskave je razmeroma majhen vzorec in zadošča le za približno oceno stanja. V raziskavi so sodelovali študenti zdravstvene nege Fakultete za zdravstvo Angele Boškin. Za bolj tehtne zaključke bi bilo potrebno vzorec povečati in tako pridobiti bolj reprezentativen vzorec populacije študentov zdravstvene nege. Ugotavljamo, da z majhnimi vzorci ne moremo izvesti vseh statističnih metod, ki bi bolj prikazale povezave ali razlike med posameznimi spremenljivkami. Dodatna omejitev je uporabljeni vprašalnik, s katerim smo preverjali mnenje anketiranih glede uporabe socialnih omrežij. Vprašalnik smo sami oblikovali za namene raziskave. Zaradi tega smo določene ugotovitve težko primerjali s tujimi raziskavami. Tretjo omejitev predstavlja dejstvo, da smo v isti časovni točki pridobivali podatke za različna časovna obdobja. Posledično je mogoče v času izvajanja naše raziskave spomin na obdobje pred epidemijo že zbledel in posledično čas rabe socialnih omrežij pred epidemijo morda ni natančen.

3.5.2 Doprinos za prakso ter priložnosti za nadaljnje raziskovalno delo

Hitre spremembe v zdravstveni negi, inovacije, tehnološki razvoj, vse večja uporaba na dokazih podprte zdravstvene nege v klinični praksi so vse dejavniki, ki jih bo potrebno upoštevati pri pripravi novih učnih načrtov zdravstvene nege. Spletna učilnica Moodle, ki se uporablja kot pomoč fakultetnemu študiju, omogoča pregled nad objavljenimi predavanji, vajami in učnim gradivom ter tudi objavljanje video posnetkov

le-teh. Prav tako omogoča izvedbo testa plagiatorstva in izvajanje izpitov. Vendar, glede na to, da socialna omrežja ponujajo še mnogo več, tudi interakcijo v realnem času in, da vloga socialnih omrežij na področju izobraževanja narašča, morajo visokošolske institucije socialna omrežja v večji meri izkoriščati za izobraževalne namene. Socialna omrežja povečujejo interakcije med predavatelji in študenti ter pomagajo pedagoškimi delavcem, da študentom zagotovijo več povratnih informacij. Rezultati naše raziskave lahko služijo kot izhodišče za ukrepe pri izboljšanju izobraževalnih programov s poudarkom na uporabi socialnih omrežij v času dodiplomskega izobraževanja na področju zdravstvene nege.

4 ZAKLJUČEK

Socialna omrežja imajo številne prednosti za povečanje vključenosti študentov zdravstvene nege v študijski program. Socialna omrežja so brezplačna, enostavna za uporabo, s seboj pa prinašajo priložnost za izboljšanje učenja, komunikacije in sodelovanja. Različne platforme socialnih omrežij imajo lahko pomembno vlogo pri učenju in izobraževalnem procesu študentov, saj imajo možnost hitre izmenjave informacij. Povezovanje in skupno delo prek socialnih omrežij na nacionalni in mednarodni ravni lahko vodi do inovativnih rešitev za preoblikovanje starih metod poučevanja in načinov razmišljanja ter pomaga izboljšati komunikacijske veščine študentov. Poleg tega pa socialna omrežja predstavljajo potencial za zagotavljanje stroškovno in časovno učinkovitega izobraževanja v zdravstveni negi. Dodiplomski študenti uporabljajo socialna omrežja za različne namene, za svoje osebne potrebe in tudi za učenje. Glede na to, da so mladi danes vse bolj digitalno usmerjeni, bi morali vključevati različne platforme socialnih omrežij v izobraževalne namene, pri tem je pa pomembno, da imajo študenti veščine ustvarjanja ali upravljanja vsebine na socialnih omrežjih. Pomembne so tudi veščine ohranjanja zasebnosti in digitalne profesionalnosti.

Naši rezultati so pokazali, da anketirani najpogosteje preživljajo prosti čas s komuniciranjem preko spletnih omrežij in nekoliko manj s prijatelji ali v športu. Instagram, Facebook in YouTube so platforme socialnih omrežij, ki jih najpogosteje uporabljajo študenti v naši raziskavi. Uporaba pa je bila podobna pred- in med epidemijo COVID-19. V naši raziskavi socialna omrežja veliko študentov uporablja za izobraževalne namene, zato je zelo pomembno, da študente spodbujamo k uporabi socialnih omrežij pri samostojnem učenju, saj so številni študenti nagnjeni k uporabi socialnih omrežij le za zabavo. Socialna omrežja študentom omogočajo samostojno delo, in priložnost za poglobljeno učenje in učni razvoj.

5 LITERATURA

Adler, M., Hull, D. & Paris, M., 2022. *A Timeline of Elon Musk's Takeover of Twitter. Yahoo! Finance.* [online] Available at: <https://finance.yahoo.com/news/elon-musk-takeover-twitter-everything-193231867.html> [Accessed 10 October 2023].

Ahmad, B., 2016. *10 Advantages and Disadvantages of Social Media for Society.* TechMaish.com. [online] Available at: <https://www.techmaish.com/advantages-and-disadvantages-of-social-media-for-society/> [Accessed 15 July 2023].

Alalwan, A.A., Rana, N.P., Dwivedi, Y. & Algharabat, R., 2017. Social media in marketing: A review and analysis of the existing literature. *Telematics and Informatics*, 34(7), pp. 1177-1190. 10.1016/j.tele.2017.05.008.

Aksoy, M.E., 2018. A Qualitative Study on the Reasons for Social Media Addiction. *European Journal of Educational Research*, 7(4), pp. 861-865. 10.12973/eu-jer.7.4.861.

Alharbi, M., Kuhn, L. & Morphet, J., 2020. Nursing students' engagement with social media as an extracurricular activity: An integrative review. *Journal of Clinical Nursing*, 30(1-2), pp. 44-55. 10.1111/jocn.15503.

Almutairi, M., Simpson, A., Khan, E. & Dickinson, T., 2022. The value of social media use in improving nursing students' engagement: A systematic review. *Nurse Education in Practice*, 6(4), pp. 103-115. 10.1016/j.nepr.2022.103455.

Al-Rahmi, W.M., Othman, M.S. & Musa, M.A., 2014. The improvement of students' academic performance by using social media through collaborative learning in malaysian higher education. *Asian Social Science*, 10(8), pp. 210-221. 10.5539/ass.v10n8p210.

Ansari, J.A.N. & Khan, N.A., 2020. Exploring the role of social media in collaborative learning the new domain of learning. *Smart Learning Environment*, 7(2), p. 3. 10.1186/s40561-020-00118-7.

Ardahan, F. & Turgut, T., 2013. Comparing the Motivational Factors of Recreational Fishers and Hunters, Life Satisfaction Level of Participants and Non-Participants in These Activities: Turkey Case. *The Online Journal of Recreation and Sport*, 2(1), pp. 1-24. 10.14687/jhs.v18i4.6175.

Aristovnik, A., Keržič, D., Ravšelj, D., Tomaževič, N. & Umek, L. 2020. Impacts of the COVID-19 Pandemic on Life of Higher Education Students: A Global Perspective. *Sustainability*, 12(20), p. 8438. 10.3390/su12208438.

Asiri, H. & Househ, M., 2016. The impact of twitter and facebook on nursing practice and education: A systematic review of the literature. *Studies in Health Technology and Informatics*, 226(7), pp. 267-270. 10.3233/978-1-61499-664-4-267.

Ayodele, A., Mosunmola, A., Senanu, O., Gbenga, A. & Aderonke, O., 2019. Social Networking and Students; Academic Performance: the Role of Attention Deficit, Predictors of Behavior and Academic Competence. *Information and Communication Technology Track*, 72(1), pp. 51-54. 10.1186/s41239-022-00322-0.

Baba, J. & Rostam Affendi, F., 2020. Reading Habit and Students' Attitudes Towards Reading: A Study of Students in the Faculty of Education UiTM Puncak Alam. *Asian Journal of University Education (AJUE)*, 16(1), p. 8988. 10.24191/ajue.v16i1.8988.

Baker, D.A. & Perez Algorta, G., 2016. The Relationship Between Online Social Networking and Depression: A Systematic Review of Quantitative Studies. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(11), pp. 8-23. 10.1089/cyber.2016.0206.

Bessi, A., Coltto, M., Davidescu, G.A., Scala, A., Calderelli, G. & Quattrociochi, W., 2015. Science vs. conspiracy: collective narratives in the age of misinformation. *PLoS ONE*, 10, p. e0118093. 10.1371/journal.pone.0118093.

Cartledge, P., Miller, M. & Phillips, B., 2013. The use of social-networking sites in medical education. *Medical Teacher*, 35(10), pp. 847-857. 10.3109/0142159X.2013.804909.

Cellini, N., Canale, N., Mioni, G. & Costa, S. 2020. Changes in sleep pattern, sense of time and digital media use during COVID-19 lockdown in Italy. *Journal of Sleep Research*, 29(4), p. e13074. 10.1111/jsr.13074.

Chambers, J., Mistry, K., Spink, J., Tsigarides, J. & Bryant, P. 2023. Online medical education using a Facebook peer-to-peer learning platform during the COVID-19 pandemic: a qualitative study exploring learner and tutor acceptability of Facebook as a learning platform. *BMC Medical Education*, 23, p. 293. 10.1186/s12909-023-04268-3.

Chen, M. & Yuzhu Peng, A., 2023. Why Do People Choose Different Social Media Platforms? Linking Use Motives With Social Media Affordances and Personalities. *Social Science Computer Review*, 41(2), pp. 330-352. 10.1177/08944393211049120.

Cho, H., Li, P., Ngien, A., Tan, M.G., Chen, A. & Nekmat, E. 2023. The bright and dark sides of social media use during COVID-19 lockdown: Contrasting social media effects through social liability vs. social support. *Computers in Human Behavior*, 146, pp. 107-125. 10.1016/j.chb.2023.107795.

Cho, E. & Kim, S., 2022. Cronbach's Coefficient Alpha: Well Known but Poorly Understood. *Organizational Research Methods*, 18(2), pp. 137-143. 10.1177/1094428114555994.

Cinelli, M., Quattrociochi, W., Galeazzi, A., Valensise, C.M., Brugnoli, E., Schmidt, A.L., Zola, P., Zollo, F. & Scala, A., 2020. The COVID-19 social media infodemic. *Scientific Reports*, 10(2), p. 16598. 10.1038/s41598-020-73510-5.

Corbett, N. (2020). *COVID-19: The unexpected catalyst for tech adoption*. [online] Available at: <https://www.nielsen.com/hr/en/insights/article/2020/covid-19-the-unexpected-catalyst-for-tech-adoption/> [Accessed 15 July 2023].

Drouin, M., McDaniel, B.T., Pater, J. & Toscos, T. 2020. How Parents and Their Children Used Social Media and Technology at the Beginning of the COVID-19 Pandemic and Associations with Anxiety. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 23(11), pp. 727-736. 10.1089/cyber.2020.0284.

Duke, V.J.A., Anstey, A., Carter, S., Gosse, N., Hutchens, K.M. & Marsh, J.A., 2017. Social media in nurse education: Utilization and E-professionalism. *Nurse Education Today*, 57, pp. 8-13. 10.1016/j.nedt.2017.06.009.

Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin, 2022. *Letno poročilo za leto 2022*. [online]. Available at: https://www.fzab.si/uploads/file/2022_2023/2_LETNO%20POROCILO%20za%20leto%202022%20-%20Senat_Upravni-odbor.pdf [Accessed 23 July 2023].

Farič, A. 2022. *Vpliv pandemije COVID-19 na rabo družbenega omrežja Instagram med mladimi: diplomsko delo*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta.

Del Vicario, M., Bessi, A., Zollo, F., Petroni, F., Scala, A., Caldarelli, G., Stanley, H.E. & Quattrociochi, W., 2016. The spreading of misinformation online. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 113(3), pp. 554-559. 10.1073/pnas.1517441113.

Flere, S., Klanjšek, R., Lavrič, M., Kirbiš, A., Tavčar Karnjc, M., Divjak, M., Boroja, T., Zagorc, B. & Naterer, A., 2014. *Slovenska mladina 2013: življenje v času deziluzij*.

tveganja in prekarnosti. [online]. Available at: <https://www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/mla13/>. [Accessed 23 July 2023].

Ferguson, C., DiGiacomo, M., Saliba, B., Green, J., Moorley, C., Wyllie, A. & Jackson, D., 2017. First year nursing students' experiences of social media during the transition to university: a focus group study. *Contemporary Nurse*, 52(5), pp. 625-635. 10.1080/10376178.2016.1205458.

Florence, F.O., Adesola, O.A., Alaba, H.B. & Adewumi, O.M., 2017. A Survey on the Reading Habits among Colleges of Education Students in the Information Age. *Journal of Education and Practice*, 8(8), pp. 46-51.

George, D. & Mallery, P., 2018. *IBM SPSS Statistics 25. Step by Step*. 15th ed. New York: Taylor & Francis.

Goel, A. & Gupta, L., 2020. Social Media in the Times of COVID-19. *Journal of Clinical Rheumatology*, 1, pp. 1-4. 10.1590/S1677-5538.IBJU.2020.S121.

Gok, T., 2016. The effects of social networking sites on students' studying and habits. *International Journal of Research in Education and Science*, 2(1), pp. 85-93. 10.1007/s10639-019-09867-6.

Greenhow, C. & Lewin, C., 2016. Social media and education: reconceptualizing the boundaries of formal and informal learning. *Learning, Media and Technology*, 41(1), pp. 6-30. 10.1080/17439884.2015.1064954.

Honkavuo, L., 2020. Digital Teaching in Nursing Education: A Quantitative Study on Nursing Students' Views. *International Journal of Caring Sciences*, 13(2), pp. 837-846. 10.1016/j.nepr.2021.103136.

Kapoor, K.K., Tamilmani, K., Rana, N.P., Patil, P., Dwivedi, Y.K. & Nerur, S., 2018. Advances in social media research: past, present and future. *Information Systems Frontiers*, 20, pp. 531-558. 10.1007/s10796-017-9810-y.

Kašnik, V., 2018. *Uporaba spletnega socialnega omrežja Facebook v izobraževalne namene v času študija. magistrsko delo*. Maribor: Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta. [online] Available at: <https://core.ac.uk/download/pdf/161409585.pdf> [Accessed 23 July 2023].

Kemp, S., 2021. *Digital 2021: Global Overview report*. *Datareportal*. [online] Available at: <https://datareportal.com/reports/digital-2021-global-overview-report> [Accessed 15 July 2023].

Kharadze, N., Gulua, E. & Davit, D., 2022. Free-Time Management among Master's Degree Students of Georgia. *Humanities Today: Proceedings*, 1(2), pp. 1-14.

Ličen, S., 2013. Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije med študenti zdravstvene nege v času. *Obzornik zdravstvene nege*, 47(3), pp. 236-246.

Lopez, V. & Cleary, M., 2018. Using Social Media in Nursing Education: An Emerging Teaching Tool. *Issues in Mental Health Nursing*, 39(7), pp. 616-619. 10.26417/ejser.v11i2.p24-33.

Lebedko, M., 2014. Globalization, Networking and Intercultural Communication. *Intercultural Communication Studies*, 23(1), pp. 28-41. 10.1002/9781119227793.ch16.

Manca, S., 2020. Snapping, pinning, liking or texting: Investigating social media in higher education beyond Facebook. *Internet Higher Education*, 44(1), pp. 100-107. 10.1016/j.iheduc.2019.100707.

Madziva, R., Nachipo, B., Musuka, G., Chitungo, T., Murewanhema, G., Phiri, B. & Dzinamarira, T., 2022. The role of social media during the COVID-19 pandemic:

Salvaging its 'power' for positive social behaviour change in Africa. *Health promotion perspectives*, 12(1), pp. 22-27. 10.34172/hpp.2022.03.

Morgan, J.P., 2020. *Media Consumption in the Age of COVID-19*. [online] Available at: <https://www.jpmorgan.com/insights/technology/internet-streaming/media-consumption> [Accessed 15 July 2023].

Nicolai, L., Schmidbauer, M., Gradel, M., Ferch, S., Antón, S. & Hoppe B., 2017. Facebook Groups as a Powerful and Dynamic Tool in Medical Education: Mixed-Method Study. *Journal of Medical Internet Research*, 19(12), pp. e408-e408.

Noohi, E., Abaszadeh, A. & Maddah, S.S.B., 2013. University engagement and collaborative learning in nursing students of Kerman University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 18(2), p. 505.

Paloque-Bergès, C. & Schafer, V., 2019. Arpanet (1969–2019). *Internet Histories*, 3(1), pp. 1-14. 10.1080/24701475.2018.1560921.

Panagiotou, N., Katakis, I. & Gunopulos, D., 2016. Detecting Events in Online Social Networks: Definitions, Trends and Challenges. *Solving Large Scale Learning Tasks. Challenges and Algorithms*, 32, pp. 42-84. 10.1007/978-3-319-41706-6_2.

Parlak Sert, H. & Başkale, H., 2023. Students' increased time spent on social media, and their level of coronavirus anxiety during the pandemic, predict increased social media addiction. *Health Information & Libraries Journal*, 40(3), pp. 262-274. 10.1111/hir.12448.

Pavlik, J.V. & McIntosh, S., 2018. Converging Media. *Industry. Culture, Technology*, 8, pp. 128-136.

Price, A.M., Devis, K., LeMoine, G., Crouch, S., South, N. & Hossain, R., 2017. First Year Nursing Students Use of Social Media Within Education: Results of a Survey. *Nurse Education Today*, 2(6), pp. 1-21. 10.1016/j.nedt.2017.10.013.

Puklavec, P., 2013. *Vključevanje podjetij v spletna socialna omrežja*. diplomsko delo. Maribor: Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta. [online] Available at: <https://dk.um.si/Dokument.php?id=59102&lang=slv> [Accessed 15 July 2023].

Sajithra, K. & Patil, R., 2013. Social Media - History and Components. *IOSR Journal of Business and Management*, 7(1), pp. 69-74.

Schou Andreassen, C., 2015. Online Social Network Site Addiction: A Comprehensive Review. *Current Addiction and Technology*, 2(1), pp. 175-184. 10.1007/s40429-015-0056-9.

Shahzad, B. & Alwagait, E., 2014. Investigating the Relationship between Social Media Usage and Students' Grades in Saudi Arabia: A Mixed Method Approach. *Recent Advances in Electrical Engineering and Educational Technologies*, 17(29), pp. 211-214.

Sikali, K. 2020. The dangers of social distancing: How COVID-19 can reshape our social experience. *Journal of Community Psychology*, 48(8), pp. 2435-2438. 10.1002/jcop.22430.

Sivakumar, R., 2020. Effects of social media on academic performance of the students. *The Online Journal of Distance Education and e-Learning*, 8(2), pp. 90-97. 10.1007/s12646-022-00675-6.

Sobaih, A.E., Hasanein, A.M. & Elnasr, A.E.A., 2020. Responses to COVID-19 in Higher Education: Social Media Usage for Sustaining Formal Academic Communication in Developing Countries. *Sustainability*, 12(16), pp. 65-76.

Statista, 2023. *Most popular social networks worldwide as of January 2023, ranked by number of monthly active users.* [online] Available at: <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/> [Accessed 15 July 2023].

Statista, 2024. *Growth of monthly active users of selected social media platforms worldwide from 2019 to 2021.* [online] Available at: <https://www.statista.com/statistics/1219318/social-media-platforms-growth-of-mau-worldwide/>. [Accessed 8 January 2024].

Štefanič, T., 2018. *Uporaba socialnih omrežij in učni izidi študentov: zaključna projektna naloga.* Koper: Univerza v Kopru, Fakulteta za management. [online] Available at: <https://repositorij.upr.si/Dokument.php?id=17135&lang=eng> [Accessed 15 July 2023].

Tuominen, R., Stolt, M. & Salminen, L., 2014. Social Media in Nursing Education: The View of the Students. *Education Research International*, 92(2), p. 929245. 10.1155/2014/929245.

Walsh, S., 2022. *The Top 10 Social Media Sites & Platforms.* [online] Available at: <https://www.searchenginejournal.com/social-media/biggest-social-media-sites/#close> [Accessed 15 July 2023].

Werling, A.M., Walitza, S., Grünblatt, E. & Drechsler, R., 2021. Media use before, during and after COVID-19 lockdown according to parents in a clinically referred sample in child and adolescent psychiatry: Results of an online survey in Switzerland. *Comprehensive Psychiatry*, 109(1), pp. 1-10. 10.1016/j.comppsy.2021.152260.

Whyte, W. & Hennessy, C., 2017. Social media use within medical education: a systematic review to develop a pilot questionnaire on how social media can be best used at BSMS. *Medical Education Publishing*, 6, p.83. 10.7861/fhj.2020-0164.

Wirtz, B.W., Göttel, V. & Daiser, P., 2017. Social networks: Usage intensity and effects on personalized advertising. *Journal of Electronic Commerce Research*, 18 (2), pp. 103-123.

Zekiri, J., 2016. The Impact of Social Networks on Students' Performance. *Academic Journal of Business, Administration, Law and Social Sciences*, 2(1), pp. 182-193. 10.1186/s41239-022-00322-0.

Zollo, F., Bessi, A., Del Vicario, M., Scala, A., Caldarelli, G., Shekhtman, L., Havlin, S. & Quattricocchi, W., 2017. Debunking in a world of tribes. *PLOS ONE*, 12(7), p. e0181821. 10.1371/journal.pone.0181821.

6 PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

Spoštovani!

Sem Armina Blažević, študentka 3. letnika dodiplomskega študija zdravstvene nege na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin. Pišem diplomsko delo pod mentorstvom izr. prof. dr. Mirne Macur, v kateri raziskujem rabo socialnih omrežij med študenti zdravstvene nege. Prosim vas, da si vzamete nekaj časa in rešite spodnjo anketo, ki mi bo v pomoč pri izdelavi diplomskega dela. Sodelovanje v anketi je anonimno. Že vnaprej se vam zahvaljujem za vaš čas,

Armina Blažević

SKLOP 1 - Demografski podatki

1) Spol

- 1 Moški
- 2 Ženski

2) Starost: _____ let.

3) Način študija: a) Redni študij
                                 b) Izredni študij

4) Letnik študija:

- 1. letnik
- 2. letnik
- 3. letnik
- Absolvent
- Pavziranje

5) Vaša povprečna ocena v zadnjem študijskem letu: _____

6) Koliko časa na dan v povprečju namenite študiju (samo učenju brez predavanj, vaj itd.)?

Med letom

- a) Do 0,5 ure
- b) Od 0,5 do 1 h
- c) Od 1 do 2 h
- d) Od 2 do 3 h
- e) Več kot 3 h dnevno

V času izpitov (povprečen čas študija na dan):

- a) Do 1 h
- b) Od 1 do 2 h
- c) Od 2 do 3 h
- d) Od 3 do 4 ure
- e) Od 4 do 5 ur
- f) Od 5 do 6 ur
- g) Več kot 6 h dnevno

SKLOP 2 – socialna omrežja

1. Kako običajno preživljate prosti čas? Za vsako aktivnost navedite, kako pogosto jo opravljate

PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA	nikoli	redko	občasno	pogosto	skoraj vedno/vedno
Preživljaš prosti čas s prijatelji?	1	2	3	4	5
Ali v prostem času gledaš televizijo?	1	2	3	4	5
Ali v prostem času igraš igrice na računalniku/tablici/telefonu?	1	2	3	4	5
Ali v prostem času komuniciraš preko spletnih omrežij?	1	2	3	4	5
Ali v prostem času bereš knjige?	1	2	3	4	5
Ali v prostem času obiskuješ glasbeno šolo/pevski zbor?	1	2	3	4	5
Ali se v prostem času ukvarjaš s športom?	1	2	3	4	5

2. Katera socialna omrežja uporabljate? (možnih je več odgovorov)

- a) Instagram
- b) Facebook
- c) Twitter
- d) YouTube
- e) Snapchat
- f) Reddit
- g) Discord
- h) TikTok
- i) Drugo

3. Koliko časa na dan preživite na socialnih omrežjih?

- a) Do 1 h
- b) Od 1 do 2 h
- c) Od 2 do 3 h
- d) Več kot 3 h dnevno

4. Katero platformo socialnih omrežij ste največ uporabljali med epidemijo?

- a) Instagram
- b) Facebook
- c) Twitter
- d) YouTube
- e) Snapchat
- f) Reddit
- g) Discord
- h) TikTok
- i) Drugo

5. Kako pogosto ste uporabljali socialna omrežja na dan pred epidemijo?

- a) Do 1 h
- b) Od 1 do 2 h
- c) Od 2 do 3 h
- d) Več kot 3 h dnevno

6. Kako bi ocenili čas, ki ga preživite na socialnih omrežjih?

- a) Zelo neprimerno
- b) Neprimerno
- c) Niti neprimerno niti primerno
- d) Primerno
- e) Zelo primerno

7. Kako bi ocenili čas, ki ga namenite drugim aktivnostim prostega časa?

- a) Zelo neprimerno
- b) Neprimerno
- c) Niti neprimerno niti primerno
- d) Primerno
- e) Zelo primerno

8. Po uporabi socialnih omrežij ste bolj motivirani za študijsko delo:

- a) Sploh se ne strinjam

- b) Ne strinjam se
  - c) Niti se ne strinjam niti se strinjam
  - d) Strinjam se
  - e) Popolnoma se strinjam
9. Po izvajanju drugih aktivnosti prostega časa ste bolj motivirani za študijsko delo:
- a) Sploh se ne strinjam
  - b) Ne strinjam se
  - c) Niti se ne strinjam niti se strinjam
  - d) Strinjam se
  - e) Popolnoma se strinjam
10. Kako pogosto socialna omrežja uporabljate v študijske namene?
- a) Nikoli
  - b) Redko
  - c) Včasih
  - d) Pogosto
  - e) Zelo pogosto
11. Koliko predlagane vsebine na Vaših socialnih omrežjih je v povezavi s Vašim študijem?
- a) Nič
  - b) Malo
  - c) Nekoliko
  - d) Precej
  - e) v veliki meri
12. Ste že kdaj zamudili nalogo ali rok zaradi uporabe socialnih omrežij?
- a) DA
  - b) NE

13. Ste že kdaj prejeli nižjo oceno pri nalogi ali izpitu zaradi uporabe socialnih omrežij?
- a) DA
  - b) NE
14. Ali mislite, da ima uporaba socialna omrežij vpliv na Vaše povprečje ocen?
- a) DA
  - b) NE
15. Ali ste kdaj uporabili socialna omrežja, da bi poiskali pomoč glede študijskega gradiva?
- a) DA
  - b) NE
16. Ali ste se med študijskim letom kdaj počutili preobremenjenega ali pod stresom zaradi uporabe socialnih omrežij?
- a) DA
  - b) NE
17. Ali bi glede na Vaše prejšnje odgovore lahko rekli, da uporabo socialnih omrežij uspešno usklajujete z študijskimi obveznostmi?
- a) DA
  - b) NE
18. Ali bi bili pripravljeni zmanjšati uporabo socialnih omrežij, da bi izboljšali svoj študijski uspeh?
- a) DA
  - b) NE

Prispeli ste na konec ankete. Za sodelovanje se vam zahvaljujem.
Armina Blažević